

1 KORINITI

1 Korinitido Vua Amure

Maza ije Foru fu fasi ige isoena e Godi ma vierafevo bu sidove Koriniti kariva ije nijiaema ije fu sidove Efesasi ijia fina isoe. Ro are Koriniti fu sidove ireobo be fu aesakae Gurisi guove ijia ro e Jiusi baki ije buka ma uruvana ijia kari. Ro e ije bu Godikiro akae fuone buka naebe vierafei. Ijadufuo buka barubara fudaenamina vame ise rekinu ro kuke ise binobino renoevo. Ijadufuo Foru fu va are Koriniti ijia kekena Godido vua maeje abe e Korinitiko ijene kuariamoga e boeje bu una oe kuderiana Godi ma vierafei. Ro rade Foru fu una fasi be isoe nijiana izege e Godi ma vierafevo bu kenoevo ijadufuo zinume maeje kuariana nijasiae. Areme fu kuke izege bu vame ise bu renoevo ije aredufuo ijene kuariae. Ro e Korinitiko bu una fasi isoena Foru nijana vame binobino e Godi ma vierafevo bu revo ijadufuo duna gue kuarae. Ijadufuo Foru fu fasi igia isoena duna buone bu kuaraeva ijadufuo maeje una kuariae.

1 Koriniti vua binobino fu isoema ijeja -

1:10-4:21 Foru fu Godido e ije bu dabe ataaeva ijadufuo madiaema ijene.

5:1-7:40 Barubara bu izege samuanamikinu maninamidufuo ijene.

8:1-11:1 Vame ise ije mimatana kenoejo ije e Godi ma vierafevo ije buka ijuonevo ijene.

11:2-14:40 E Godi ma vierafevo bu besu afuina imenoekinu ro baname isoevo ijene.

- 15:1-58 Kuraesi fu baronenaro una urima ijadufuo zinu maeje ijene.
 16:1-4 E Jerusaremeko ije moni vajiadufuo ijene.
 16:5-24 Forudo vua rane fu kuariaema ijene.

Foru fu sidove Koriniti ijia e ije bu besu afuina Godi ma vierafevo ije anadiaema ijene

¹ Fasi ige Foru nare isoena e ije ja are Koriniti ijia kariva ije nijiave. Naeje fune Godire isuibe kumema ijadufuo na Jesu Kuraesido Afasero renoeve. Ijadufuo na vua fuone maeje abena ja kuariave. Ro e Sosini uvia nuvuone ije Kuraesi ma vierafermo ije no fuosiki ja anadiave. ² Ro fasi ige na isoeva ije na Godido sosi ije ja anadiave. Ro jaeje fune Godire iko zinume ijia ja e akae ren a karidufuo fu ije kumei. Ro fu kuke ja kena una e are binobino ije bu E Ireobo Jesu Kuraesi ma vierafevo ijena besu uniae. ³ Ro na vierafe Godi asoe nuvuone ijiakiro E Ireobo Jesu Kuraesi bu ja ma rejiana ifejia jaka kafaena karike.

Foru fu e Korinitiko ijiebuo Godido oemarema ijene

⁴⁻⁵ Na maza boeje naka izege Godi fu ja daro miana vame binobino ijia ifejiamo na ijadufuo fuone oemareve. Fu ijiege remo ijadufuo maeje jane una Kuraesina besu rei. Ro fu ja daro miaema ijadufuo ire boeje jaka mukoreigia reve. Ro kuke ja vua fuone maeje mukoreigia fiekinu vierafevo ijadufuo jaka mukoreigia e gue kuariave. ⁶ Ja ire ijiege revo ije na vieraferga Kuraesido vua maeje no nijasiaeva ije janeka abe

gikikimana vierafeve. ⁷ Ijadufuo Kavene Akae ije fune daro fuone binobino vekinu ja vajiae. Ijadufuo ja maza ije Jesu Kuraesi fu una ume igia ari ruadufuo ije jaka ijafunekinu samuave. ⁸ Ro kuke na vierafe Kuraesi fu ifejiaga jaka giriesana ma vierafena karivakuma maza radekuma ijia usiaeke. Ja ijiege rekina maza ije E Ireobo Jesu Kuraesi fu una ruomo ijia jaka maturaena ise bino baki ja nidua fuone ijia iredufuo. ⁹ Ro vua irere Godi fu kuaemo ije fu arekuma baki. Ijadufuo Godi ijare iko zinume ijia ja kumeno ja una Fari fuone Jesu Kuraesi E Ireobo nuvuone ijena besu mazie.

E ma vierafevo sidove Koriniti kariva ije bu dabe ata guegue reva ijene

¹⁰ Ro kairafano na E Ireobo Jesudo ive ijia vua gikikimana ja kuariana vafiave. Ijadufuo na soesoena kiavo jabe jone atavajuekiro nika oe besu vierafena kafae karifo. Ro kuke janika oe besu vierafekinu ro ire boeje ja renoevo ije nika besu afuina renoefo. ¹¹ Ro erafano, vua ige na ijiege kuariavo ijadufuo maeje e Koroido agane ijia e ma vierafevo bino bu na kuariena kie jaeje jaka jone madinamikinu karinoejono kie. ¹² Ro na irerefuo vua ijiege kuaevu ije na fiega e gue ja kuae nono Forudo vua ije fu Jesudo kuaruema no ije nuvevono kuaeve. Ro e gue ja kuae nono e Aforasido vua ije nuvevono kuaeve. Ro kuke e bino ja kuae nono e Fitado vame ijia nuvena kenoevono kuae. Ro bino ja kuae no nuvuosukua no Kuraesido vame ijia nuvena kenoevono kuaeve. ¹³ Ro igia fie, vame ijiege ja

karina revo ije na vierafega fuka naebe marei. Ro Kuraesi fuje fu abe atasena binobino rema baki. Ro kuke na Foru nare kurosi ijia joefuo baroneva baki ro fune Kuraesire joefuo baronei. Ro kuke do ja rueva ije ja ive none ijia rueva baki. ¹⁴⁻¹⁵ Ro na Godido ireobo oemarevo ijadufuo maeje na e uruvana do ruoriaeva baki. Ro name e inokiro Kurisifasikiro Geasi buosukua ̄kena do ruoriae. Ijadufuo fu erare kuaeko naeje na Forure do ruoriedo na e fuoneno kuaekuma baki. ¹⁶ Ro na vierafega e be ije na e Sitifanesikiro agane fuone ijeduaku ̄kena do ruoriae. Ro na vierafega e bino na naebe ̄kena do ruoriae. ¹⁷ Ijadufuo maeje Kuraesi fu naebe kie, A va e do ruoriano kie. Ro i ije fu na kiemo na ruaeva ije na Kuraesi izege fu kurosi ijia baronena una urima na vua ijiaru abena kuariave. Ijadufuo maeje vua ijare fuka daroki. Ro na una emabuo vierafe abe kuariakuva vua ije fu daro bakido fube e gue karauniake.

Godido vierafe mukore ijiakiro daro fuone ijene

¹⁸ Ijadufuo maeje e ije bu vua maeje naebe ma vierafevo ijadufuo buka vame ise are miane naeno ijia vako. Bu vua maeje Godi fu Jesu kuamo fu arina kurosi ijia baronema ije bu dabe omise igege vierafeve. Ro no ma vierafega Godido vua maeje ije fuka daroki ijadufuo fu no karaunuomo. ¹⁹ Ijadufuo maeje Godido vua akae bu isuibe isoева ijia fu ijiege kuae,

Na e ije bu mukoreigia vierafenoevo ijiebuo vierafe ije nare kame arafiriajake. Ro kuke e ije bu ire binobino mukoreigia vierafevo

ijiebuo vierafe ije nare bijukuriaejakono kuae.

²⁰ Ijadufuo maeje e ijiege vierafevo ije Godi fu giaga vierafe buone mukore ijiakiro vua buone bu kuaevi ije fuka buzeme. Ro kuke e ije akae samuavo ijiakina e ije bu una e guebuo vierafe ije kame kuderianoevo ije bu Godido vame maeje bune arena una vame ise ijia vase.

²¹ Ijadufuo Godi fune fuone vieraferma ijia e ije bu buone mukoe vierafevo ijia Godi gakuae griesavo ijiebuo vierafe ije kame mukoreigia bijukuriaejae. Fu ijiege rejiagaro una e ije bu vua maeje no abe e kuariaga bu fiema ma vierafevo ije fu karauniame. Ro vua ije no abe kuariavo ije e ume igeke bu vierafero fu omisero bu ijiege vierafevo. ²² E Jiusi ije bu vua maeje bu dabe omise igege vierafevo. Ijadufuo maeje bu vierafe maza boeje buka vame sumiki bino ni buone ijia giakuae vierafevo. Rove e Jiusi baki ije buje buka e ije bu vua mukoe vierafera kuaevi ijiebuo vua ije fiekuae reriave. ²³ Ro noeje no vua ije no abe e kuariavo ije no kia, Kuraesi kurosi ijia fu baronema ije fu no kaenamuona una Godido vame ma ijia unuemanu kiave. Rove e Jiusi ije bu vua ije fiega fuka isediagana buka zieve. Ro una e Jiusi baki ije buje bu vierafero vua ije fuka omisedo fu izege ire ma be rekuma bakiro bu ijiege vierafeve. ²⁴ Ro e Jiusi ijiakiro e Jiusi baki ije erarebe Godi fune uria ijia bu umui tuana karauniaema ije ni buone ije fune Godire ke samadirejiae. Ijadufuo bune mukoreigia gana vierafera Kuraesi ije fu Godido daro ka anuigi ije bu karauniadufuo ijene. Ro kuke bune vierafera

bu Kuraesido duvado ijia Godi izege fu ire binobino mukoreigia vierafena remo bu ijene gave.

²⁵ Ijadufuo Godi irere fu rekiro vierafe femo ije e bu kuae fuka omiseno kuaevi ije fuka mukore. Fu Godido vierafe ijare ema ijiebuo vierafe mukore ije fuka asidiae. Ro Godido vierafe maeje fu vierafera Kuraesi kuamo fu kurosi ijia baronema ije e bu vierafera kuae fu daro bakino kuae. Rove Godi vame ije fu rema ijare fuka ma daroki fu ema irere bu vierafera revo ije ma asidiae.

²⁶ Ro kairafano nine izege ude ja oenoejoga Godi fu kumeno ja una e fuone reva ije vierafero. Maza ijia e sibaneke gue jadua ja e ije bu ume igia vua mukoe vierafero ije no kuaevi ijiege mukoe vierafero. Ro kuke e sibaneke gue jadua jaka daro mamekanu kena e gue samuagiavo. Ro kuke e sibaneke gue jaje bu e anuigi ijiebuo agane uve ijia nafena samuagiae. ²⁷ Ro Godi e ije fu kumega bu e fuone revo ije fu e ije e ume igebo bu vierafera kuae bu e omiseno kuaevi fu ijene keme. Fu ijiege keikina e ume igia oenoero ije bu ijia giana vierafero vierafe buone mukore ije fuka ma bakiro buka jaeveke. Ro kuke Godi e gue fu kemo ije fu e ije e ume igebo bu giana vierafero bu e garukiro bu ijiege vierafero fu e ijene kemo. Fu ijiege kekina e daroki ije ume igia kariva ije bu ijia giana vierafero daro buone fuka ma buzemero bu ijiege vierafera jaeveke. ²⁸ Ro kuke Godi e ije fu kemo ije fu e ije bu e mamekanu reva fu ijene kemo baki. Ro fu e ije e ume igebo bu nese giavo fu ijene kemo. Godi fu e ijieki ije kemo ijadufuo maeje erarebe bu iviama ume igia

vierafero buka e mamekanuro bu ijiege vierafevo ije rade Godi fuka bu giamemareke. ²⁹ Godi fu e ijieki ijene kekina e bube uri Godido nidua ijia aroekaradufuo.

³⁰ Ro iviama jaeje jane una Godido anafa rei. Godi fu Jesu Kuraesi kuaga fu no karaunuona ifejuoga no ire boeje mukoreigia vierafero renoeke. Ro kuke fure ifejuoga no Godido nidua ijia e akae redufuo. ³¹ Ro Godi fu ire ije rema ijadufuodo e be fu oenoene aroekarakuma fume E Ireobo irere fu rema ijiaru kuaena aroekaradufuo. Ijadufuo iviama no vierafero vua irere bu isuibe Godido buki ijia isoena kuaeva ije fu ma kuae. Ro vua ije bu ijiege isoena kuae,
Erare fu aroekarakiro vierafero ni irere E
Ireobo fu rema ijiaru kuaena aroekarano kuae.

2

Foru fu Jesu Kuraesi kurosi ijia fu baronema ijadufuo vua maeje kuariaema ijene

¹ Ro kairafano iko na jone vuaeva na Godido vua maeje no abe ja kuariadufuo fu abe muema na ije abe kuariakiro vuae. Ro kuke na naebe uri e ije bu vua mukoe vierafero kuaeva ijiege kuariae. ² Ro kuke na una vua gariebo bino kena kuariadufuo ije na naebe vierafero. Ro name vua maeje izege Jesu Kuraesi fu kurosi ijia ise jone ja renoevo ije karauniakiro baronema na ijiaru samadukua kuariae. ³ Ro ijia na manina vua kuariaeva ije naka urukeigia mamosie ro kuke naka jume ro ka safusie. ⁴ Ro kuke nidua jone ijia na manina Godido vua maeje na kuariaeva

ije na naebe vua jiagadogo kuariae. Ro kuke na naebe e vua mukoe vierafena kuaeko ijiege manina kuariae. Ijiege naka baki ro name vierafero ja Godido Kavene ije fu ire sumiki gue jone remo ja ije giana Godi ma vierafekiro na ijene kuariae.⁵ Ijadufuo ja ema ijiebuo vierafe maeje bu kuariavo ja ijia fiena una Godi ma vierafevo baki. Ro jame Godido daro ije fu imeno ja ijia gakinu ma vierafeve.

Godido vame maeje fu nuvuefuo rekiro vierafemo ijene

⁶ Ro na e ije bu Godido Kavene Akae ijare kena ninarunoeko bune e damuiki reva ijena oenoejo ijia na vua kuaeko ije naka vierafe mukore gue na ijia kuariave. Ro vierafe ijieki na vierafevo ije fu e ume igia oenoevo ijiebuo vierafe baki. Ro kuke fu e mamekanu ume igia e gue samuagiavo ijiebuo vierafe baki. Ijadufuo maeje vierafe buone ije iviama fune una bakireme.⁷ Ro vua ige na kuariavo ije na izege Godi fu ire boeje mukoreigia vierafemo na ije kuariave. Ro vierafe ije fu Godire ka uria ije fu ire boeje naebe amaeriaema ijia vierafema ijene. Ro Godido vierafe mukore ije fu vierafe noka fu vareki rekiro fu vierafema ije isuibe fuka mukoreigia abe saui. Rove iviama fune abena una Afasero ige no samadirejuomo none gae.⁸ Ro e mamekanu aesakae igia kariva ije besukua be fu erare Godido vierafe mukore fu sauima ije gaema baki. Ijadufuo maeje bu Godi irere fu remo ije bu gavobitie bu E Ireobo ije fu Godido ire boeje samuagiamo ije bube abe kurosi kanake.⁹ Ro vua ige na kuariavo ije vua besu

ije bune isuibe Godido buki akae ijia ijiege isoena kuae,

Ire ije Godi fu e ije bu fu oetuavo ijiebuo fu kanafuijiaema ije fu erare ni fuone ijia giaeama baki. Ro kuke fu erare ire ije fu remo ije fiekinuro giana vieraefemo bakino kuae.

¹⁰ Rove iviama ire ije bu sauiva ije none giana vierafe ijadufuo maeje Godire Kavene fuone kuamo fu umeigia arina ire boeje nijasuokinu kuaruokiro ruae. Fu Kavene ijare Godido vierafe maeje fu nuvueluo vierafejuema ije buka mukoreigia sauiva ije fure oenoekinu giana una no nijasuome. ¹¹ Ijadufuo ema ijadufuo oe ijia irere fu vieraefemo ije fu erare giakuma baki ro fune kavene fuone ijare giana vieraefemo. Vame besu ijiege fune Godido Kavene ijare Godi irere boeje fu oe fuone ijia vieraefemo ijene giana vieraefemo. ¹² Ro no e ume igebo bu korubuo karina vierafevo no ijiege konuvuo oe nuvuone ijia karina vierafevo baki. Ijadufuo maeje buone vierafe ije fu bino. Rove iviama none Godido oe ijia irere fu vieraefemo ije none vierafe. Ijadufuo maeje fure Kavene fuone ije kuaga fu irere maeje fu vajuomo ijene oe nuvuone ijia kuaruome.

¹³ Ro vua ijieki no ja kuariavo ije no ema bu vierafevo ijiege vieraferkinu kuariavo baki. Ro vua ije no kuariavo ije nome vua irere Kavene Akae ijare nijasuomo no ijene abena e ije Kavene Akae abeva ijene kuariave. ¹⁴ Rove erare fu Godido Kavene Akae naebe abema ije fu ire maeje Kavene fu e kuariamo ije fuka fiekiro ijuonemo. Ijadufuo maeje fu vierafero vua ije buka isero fu

ijiege vierafeme. Ro kuke Kavene Akae fu naebe ifejakuma fu izege mukore fiena vierafekuma baki. ¹⁵ Ro fune e ije fu Godido Kavene ijiaki oenoeno ijare Godi ire boeje fu vierafemo ije vierafedufuo. Ijadufuo fu erare una e be kuako vua irere fu kuaemo ije fuka naebe vierafemano kuakuma baki. ¹⁶ Ijadufuo maeje vua ijadufuo ije bune isuibe Godido buki akae ijia bu ijiege isoena kuae,

Ije fuka ma, fu erare E Ireobo fu fina vierafemo ije giana vierafemo baki. Ro fu erare irere fu redufuo ije nijeakuma bakino kuae.

Rove noeje none vierafe. Ijadufuo maeje no fune Godido Kavene ijare vame izege Kuraesi fu vierafemo ijiege nijasuoko no vierafeve.

3

*Foru fu e Godi ma vierafevo ije bu abe atana
guegue revo ije kuriaerema ijene*

¹ Ro kairafano jaeje jaka uria ume igadufuo vame ije kenoeve. Ro kuke jone ja Jesu ma vierafevo ije jaka uria ame isesina igeiki. Ijadufuo vua na kuariaeva ije na naebe e ije bu Kavene Akae abena oenoeko bune e damuiki reva igege kuariae ²⁻³ Ro maza ije na vua kuariaeva ijia na naebe Godido vua mamekanu gue kuariana nijasiae. Ro kuke iviama jaeje jaka uria naebe mani ijadufuo nabe Godido vua mamekanu gue nijasiake. Ijadufuo maeje ja uria e ume igecko bu karinoejo ja ijiege kari. Jaka uria kairafa jone ijene oe isema vierafena madinamikinu karinoeve. Vame ije ja ijiege karina renoevo ije ja E

Ireobo ijadufuo e igege renoevo baki. ⁴ Ijadufuo e be fu kuae, Nana Forudo vame ije nuvevono kuae. Ro be fu kuae, Nana e Aforasido vame ijia nuvevono kuae. Ijadufuo ijiege ja karina revo ije jave una e ume igeko bu kevo ja ijiege reve.

⁵ Vame ije ja ijiege vierafena kari Aforasiki no kame e anuigi igege vierafevo ije na vierafe jaka aredufuo. Noeje nome e bino Godido i menoево. Nome ja ifejana vua fuone maeje abe kuariavo ja fiena ma vierafei. No e besubesu nono E Ireobo ijadufuo i fu vajuema no ijene menoеве. ⁶ Ijiegero na vua be bijana kuariako ni fiego. Ire uije ovo ije e be fu ude uije daejuma areko be fu kekena samuakinu amaeriaga bu tavuavo. Vame besu ijiege nare ude Godido vua abena ja kuariae ro rade Aforasi fu kekena ifejiamo ja vua ije mukoreigia vierafe. Rove fune Godire korofuo ifejiamo ja vua fuone ijia e damuiki rei. ⁷ Ijadufuo e be fu ude keke zinuivena Godido i meko ro be fu rade keke ifejamo ije buje bu e anuigi baki. Ro fune Godire fuosukua fuka e anuigi ijadufuo fure no ifejuoko nuvuone ma vierafevo ije buka ubaeradiave. ⁸ Ro e ije fu zinuive Godido vua maeje abe kuariamo ijiakiro e ije fu ifejiaga ja vua ije mukoe fievo ije bu Godi besu ijadufuo imeve. E inokiro ije bu besu Godido i medo Godire rade i ijiege bu mevo ijia giakinu vame ma bino buone rejiake. ⁹ Ijadufuo no Aforasiki noeje nono binobino baki ro no besu Godido imejo. Ro jaeje ja juare ije Godi fu samuamo ro kuke ja are ije Godi fu samo ijieki.

E Godi ma vierafevo ije bu Godido are igeki

Ro kairafano na una vua be bijana kuariako ni fiego. E boeje ja are Koriniti ijia karina Godi ma vierafevo ije jaeje ja Godido are igeiki. ¹⁰ Ro naeje Godi fuka mukoreigia ifejiena i maeje mie areme izege na are mukoreigia sadufuo ije nijasie. Na Godido i ijene ije ja kariva ijia zinuive mena Godi irere fu Kuraesido duvado ijia joefuo rema na ije ja kuariae. Ro ije na reva ije na tugie jone ka gikikimana ja ijia bijua karidufuo na ije abe ijia saeva igeiki. Na tugie ije abe sa ruakoga e gue bu nuvedieno ifejievo ja Godido vua maeje mukoe vierafe. Ro ijiege bu reva ije bu are saeva igeiki. Ro e besubesu imeno ije fuka mukoreigia vieraferkinu i fuone ije medufuo. ¹¹ Ro na vierafe fu erare una tugie ni be abe ijia sakuma baki. Ijadufuo maeje tugie maeje ka gikikimana ije funeka Jesu Kuraesi fuosukua. ¹² E bu tugie ije saeva ijadufuo ado ijia are sakuva buka ine gikikimana ijia kena saekina fu maza jiagadogo ijia mani vadufuo. Rove e gue buka ine ise ajuaeki buka migegire tuboredufuo ijia kena are savo. Ijadufuo Godido imejo ije fu vame besu ijiege. E gue bu i mukore menoe ro gue bu i ise ije menoeve. ¹³ Ro maza ije Jesu Kuraesi fu una ruomo ijia e besubesu i nuvuone no menoeva ije bu ijia una samadiredufuo. Ijadufuo maeje maza ije sanaema ijadufuo daro ijare e besubesu i nuvuone no ma ro no ise menoeva ije ke samadirega e bu ijia sone giana vieraferduo. ¹⁴ Ro Kuraesi fu guoga e besubesu i nuvuone no menoeva ije no e ije bu ma vierafevo ije ifejiako bu ma vieraferjogakuva fu vame ma bino

nuvuone rejuoke. ¹⁵ Ro Kuraesi fu guoga e be erare fu naebe i mukoreigia mejogakuva fube vame ma bino fuone rekiro fuka gamemareke. E ije fu e bu are miane naega bu usiae subinae vako fu ijiege reke. Fu sinuome fuone fu naena furikiro kavene fuone ijiaru fu una ijia fina vake.

Jaeje ja Godido are ro Kavene fuone fu oe jone ijia fine

¹⁶⁻¹⁷ Ro vua ige naka ma kuariavono fiego. Jaeje ja Godido are igeki ro Godido Kavene ije fu oe jone ijia fine ijadufuo are ije fuka ma akae. Ijadufuo e be erare fu Godido are ije dabe arafirikuma Godire e ije dabe isekafadufuo. ¹⁸⁻¹⁹ Ro kairafano igia fiego, e be ade koro Godido vierafe maeje fu vajamo ije abe arafirimo. Godi fu vieraferga ema igiebuo vierafe ije fuka omise. Ijadufuo erare a vierafero Godido vierafe ije fu ema igiebuo vierafe ijiekiro a ijiege vierafermo ije nika arene. A ijiege arekuma Godi fu ifejaga a izege Godi fu vua mukoe vierafermo ije adua a ijiege vua mukoe vierafernoeke. Ijadufuo maeje vua ijadufuo ije bune isuibe Godido buki akae ijia ijiege isoena kuae,

Godire e ije bu mukoe vierafervo ijiebuo vierafe mukore ijia kena una buare igege kuriaga bu korubuo ijia aruvono kuae.

²⁰ Ro kuke fu kuae,

E Ireobo fu e ije bu mukoe vierafervo ijiebuo oe ije fu giaga buka ma bakino kuae.

²¹ Ijadufuo jade ema irere bu redufuo ijadufuo kuaena aroekaravo. Ro nime irere boeje Godi fu ja ifejiakiro vajiaema ijiaru mukoreigia giana

vierafedufuo. ²² Ja ema igiebuo e mamekanu Foru nakina Aforasi ro Fita ije no ja ifejiavo ja ije mukoreigia vierafedufuo. Ro kuke ire boeje kave gufia ro sakae ige Godi fu amaerima ijia naovo ije boeje fune jone. Ro kuke vame maeje Godi fu maza boeje ja ifejiamo ije funeka jone. Ro ja oekuva ja mukoe furikuva bakiro Godi fu ifejiaga ja una ijia karivake. Ro vame maeje gue ro ire maeje bu iviama igia rega ja giavo ijiakiro gue bu rade rekuvejo ije boeje buneka jone. Ijadufuo ja Kuraesi kuaga fu oe jone ijia fikuma irere boeje ige na kuariavo ije buka jone redufuo. ²³ Ro ire ka ma ireobo ije ja vierafedufuo ijeja jaeje jaka Kuraesido e ijiaru. Ro kuke Kuraesi fu Godido Fari.

4

*Foru fu Godire kuamo fu ive fuone ijia Afasero
rei*

¹ Ijadufuo e ige no Kuraesido imenoejo ije nome fu ifejana i fuone maeje fu muema no ijene menoeve. No i fuone ije mena Godido vierafe maeje fu ude kena uriema no ije e ijene kuarianoeve. ² Ro igia fie e be fu e fuone ireobo ijadufuo imeno ije fuka vua izege e ireobo fuone fu kuaramo fu ije fiena kenoedufuo. Fu ijiege rekuma ije fune mukoreigia renoedufuo. ³ Ro naeje na i ige na menoedo ije nane mukoe menoero na isema menoedo ije ja e guena gien a kuaekuva ije na ireobo vierafekuva baki. Ro kuke nabe kono uri noe ganamina kuaeko naka i mukoe mevano kuaedufuo. ⁴ Ro na vierafe maza boeje i none na menoedo ije nane mukoreigia menoeve. Rove na

vierafe fuka uria naebe mani ijadufuo naka una biona ma mukoreigia medufuo. Ro fune E Ireobo ijare fuosukua i izege na isema ro mukoe mevo ije fure giedufuo.

⁵ Ijadufuo na vierafe iviama ige fuka maza ma bakido e bube zabaedufuo. Bube zabaena e ije Godi fu kiaga bu ja ifejiavo ijiebuo i bu mevo ije biekudiakinu kuaedufuo. Ro nime samuaga maza ije E Ireobo fu una ruomo ijia fu sone e besubesu vierafe buone ije bu mauike oe buone ijia vieraфenoево ije ke una samadirega e boeje bu ijia sone giake. Areme fu ijia sone e besubesu i fuone fu mukoe mero isema mema fu ijia giakinu una ve ire ma bino buone redufuo.

⁶ Ro kairafano iviama na Afurasiki nuvuone ijia bijana kuariaga ja ijia vua irere boeje na kuariaeva ije mukoreigia vieraфedufuo. Ro ire boeje ja renoejo ije ni Godi vua irere fu kuariamo ijiaru fiekinu renoefo. Ro jade uri vua fuone ije abe utagaro una jone ja vieraфeva ijia kenoejo. Ro kuke jade e mamekanu jone ijiebuo ive gue kame ajiagarо gue kame arivo. ⁷ Ro ije ja ijiege karina revo ije ja vieraфega e ije erare ja ke e ma amaeriakinu e ise amaeriae? Ire boeje jame jare kojo daro jone ijia kevo baki ro fune Godire vajiamo ijadufuoro ja irerefuo aroekarave?

⁸ Jaja vieraфekuae ja ire maeje boeje Godi fu e ijiebuo rekiro vieraфema ije janeka vieraфe furivarо ja ijiege vieraфei. Ja vieraфero ja kavene ijadufuo ire maeje boeje Kavene Akae fu e ije vajiamo ije jane kema furivarо ja ijiege vieraфei. Ijadufuo iviama ja karinеjo ije janeve Kuraesi fune una ari kekena daro abena ire boeje ige

samuagiamo ijiege jadua jane uri fuina ire boeje samuagiavo igege reve. Ja ijiege karina rekinu ro noeje jaka guomemareko no irifo gamia karinoeve. Ro ja vierafega iviama jane uri Kuraesina ire boeje samuagiavoga na vierafe nodua noka jaena ire gue samuagiadufuo. ⁹ Rove maza bino na vierafe Godi fu e Afasero noeje fuka kena una e isesina igege reme. E ije bu vierafe noka oekuae bu ije vierafe ijadufuo noeje buka kame e boeje ijiebuo niome ijia vame ise ije nuvuone reve. Bu ijiege reko e ume igia oenoeva ije abero kavene adaki ije bume karina ire ise ije bu nuvuone revo ije karina guove. ¹⁰ Noeje no Kuraesido vua ije abe e kuariavo ijadufuo e ije bu no kame e buzeme igege vierafeve. Rove jaeje ja vierafero jane jare Kuraesina besu reva ijadufuo ire boeje jane vierafe furi. Ro noeje e bu vierafero nonoka e mamoe kido fu erare vua no kuaeve ije fiekuva bakiro bu ijiege vierafe. Rove jaeje janeka e mamekanu rei ijadufuo e buka ja kame aroriakinu vua jone ije mukoe fiekuae vierafe. Ro una e ige no Kuraesido vua abe e kuariavo ije e bu kuae nono irere ma ije revo bakino kuaeve.

¹¹ Rove vua ige naka ma kuariavono fiego. Noeje noneka vasiaoruona ka do duadue. Ro kuke sinuome no savo ije buneka faraena iserei. E bu no kame vame ise no jaeduodufuo ijia rekinu kame kanuove. Rove no are nuvuone maeje izia dasu karidufuo ije fuka baki. ¹² Ro kuke noka konuvuo griesana imena ijia moni kena irere no vierafeva ije fuaeveje. Ro e bu no kame buzeinamuovo ije no una ve ijadufuo revo baki rove noka una buefuo Godido baname isoeve.

Ro kuke e bu no kame isekafuona vajae fiane vajuove rove noka una oemarekinu bu biediave.

13 Ro bu vua ise nuvuesina kuaeve ije no una vua soegi ijia kuariave. Ro e ije Godi vierafevo baki ije no buka naebe mukoreigia kafuove. Ijadufuo noeje buka kame e buzeme igege vierafenoekinu no kame ire kadure ige bu kana korevo ijiege renoeve.

Foru fu e Korinitiko ije vua kuariana ijuriaema ijene

14-15 Ro igia fie, vua ige na ijiege isoena kuariavo ja ije fiена jaevedufuo baki. Ro na vierafe jaka vua ije mukoreigia vierafekinu oenoedufuo. Ijadufuo maeje jaeje ja anafa none mukore na ja oetuavo. Ro jaeje e uruvana buka ja samuagiakinuro izege ja Kuraesido vame ije nuvedufuo bu ije nijasiave. Rove asoe jone maeje besu ije fune na nosukua. Ijadufuo maeje nare amure vua maeje abena ja kuariana kaenamia una Jesu Kuraesido ruae. **16** Ijadufuo na vierafe naka vua gikikimana kuariaga ja fiена una izege na revo ijiege jadua jaka una Kuraesido vame ijia nuvekiro na ije vierafe. **17** Ijadufuo iviama na fari none na oetuavo e Timoti kuaga fu ijia vuake. Ro na vierafe fuje fuka e ma. Ijadufuo maeje fu izege na E Ireobo ijadufuo i menoeko fudua fu ijiege imenoeno. Na fu kuaga fure vua ijia Jesu Kuraesido vame na nuvevo fu ijiege kenoega ja ijia gana jadua una ijiege kenoeka. Na sosi boeje are iziebure na oenoejo ije na vame besu ijene abe ijia nijasianoevo.

¹⁸ Ro iviama e ijia kariva gue bu vierafero nabe una giake vuakiro bu ijiege vierafe. Ijadufuo buka uri bue ganamina aroekaranoeve. ¹⁹ Rove E Ireobo fu vierafe na giake vuakuva ije na vuake. Na vuakuva ijia na kono e ije aroekaravo ije bune ma Godido daro abero bu baki bume karina vuakunevo na ije giake. ²⁰ Ijadufuo ja vame izege Godi fu e ijiebuo oe ije samuagiamo ije giadufuo ijeja ja vua bu kuaevu ijia giakuva baki. Ro ja vame buone izege bu Godido daro ijia ire binobino renoevo ja ijia giadufuo. ²¹ Ijadufuo ja vierafe na una giake vuakuva nabe ja kuriaere ro kame isekafiake? Ro be ije ja vierafe na vuakuva nabe sone oe vafaena ja oetuakinu vua soesoegi kuariake?

5

Barubara oenoeko ije sosi akae ijia no kena izege redufuo ijene

¹ Ro vua be bu kuarieva ije vame be fu sosi ije ja afuivo guove ijia remo bu ije kuarievo na fie. Bu kie vame ije barubara fudaenamina ise revo ije fuka ije ja afuivo ijia remono kie. Ro vame ije na vierafe fuka ma baki ro fuka omise e Godi naebe ma vierafevo bu revo baki ja ijene reve. Vame ije fari fu una asoe fuone ijadufuo bara raego ijiaki ijiege fudaenamivo ije fuka ma ire ise ije reme. ² Ja e ije fu vame ise ijiege remo ije ja naebe ire be rekuae vierafeve. Rove Jame gana aregaro jave una jone izege ja mukoe kevo ijadufuo aroekarave. Ja aroekaravo ije arekiro nika oefiane abena e ije fu vame ijiege kemo ije

migegire rorukuraga fu jaena besu afuimo ije fu arena vafo.

^{3,4} Ro iviama nanaka mumabo igia five rove vua irere ja ijia kuaena revo ije nadua nane kavene ijia jaena oe besu ijiege vierafeve. Na vierafe e ije funeka korofuo vame omise ije rema ijadufuo fuka rade isejavaeke. Na vierafe jaka izege na jaena revo ijiege ni E Ireobo Jesudo ive ijia besu afuina baname isoega daro fuone fu ijia imefo. ⁵ Ja daro ijene abe areme ni e ije fu vame ise ije remo ijene rorukuraga fube una jaena besu afuimo. Ja ijiege rekina Setani fu samadukua surive fuone ije dabe isekafaga fu vajae fiane abedufuo. Ro kavene fuone ije fu fivaga rade E Ireobo fu una e umeigia ise revo ije ke mazie giakiro ruakuma ijia na bigae fute kenujake.

⁶ Ro jame urina jone ganamina aroekaravo ije fuka naebe marei. Ro na vua be bijana kuariako ni fiefo. Ja ire isiti isekube abena farava ijia usiana biemarokuva ire farava ije fuka ireobo ufe uridufuo. Ijadufuo vame besu ijiege ire ise isekube ije fu ja kariva ijia remo ije rade fuka ireobo redufuo. ⁷ Ijadufuo ise ije fu ijia remo ije nika abe akoe fu bakirekina jaka Godido e maturae rena karifo. Ro zinone nuvuone ije fune Kuraesire kurosi ijia nuvuetuo baronemoga kavuane fuone ijare umine nuvuone boeje fune soejue. ⁸ Ijadufuo noka nuvuone no karinoejo ijia ire ise ije mukoreigia aguariakiro nobe una vame isuiko nuvuone ijia nuvediadufuo. Ude noka kairafa nuvuone ije kame isekafiaga bu isejavaekuae no ije vierafei. Ijadufuo noka urina vame ka omise ije kenoe. Rove iviama no vierafe

noka una vame iviae ko ijia nuvena kairafa nu-vuone ijena oetuanamikinu karinoedufuo.

9-10 Ro fasi none ije na ude isoe nijiana kuariaeva ijia na vua be kuriaerena kuariae. Na kia jade e ije bu fudaenamina vame ise revo ije buina karinoevono kiae. Ro vua ije na e ije bu naebe Godi ma vierafevo ijiebuo kuariavo baki. Ijadufuo maeje e ije ma vierafevo baki ije buka ise uruvana binobino renoevo. E gue buka barubara fudaenamina vame ise renoevo. Ro e gue buka e guebuo sinuome ije giana uruvana vierafevo ijadufuo buka usiaena sinuome buone ije kamaziana vake. Ro kuke e gue buka godi kufui ije baname isoevo. Ro e ijieki ije bu are boeje buneka ijia karinoe ijadufuo ja izege bu akaekafiakuva baki. **11** Ro vua none na ude fasi ijia isoena kuariaeva ije na e ije bu Godi ma vierafevo ijiebuo kuariae. E gue bu kuae, Nono Godi ma vierafevono kuae rove vame buone bu kenoejo ije bu e ma vierafevo bu karinoejo ijiege renoejo baki. E gue buka barubara fudaenamina vame ise renoekinu ro buka uri e guebuo sinuome ije kekuae uruvana vierafevo. Ro e gue buka una godi kufui ijiebuo baname isoevo. Ro gue buka urina e gue urukeigia aramaziana kuariakinu kame buzeimiavo. Ro e gue buka do kugi ina nigofo kame kuderakinu ro gue buka iniemenoeve. Ijadufuo ja e ijieki ije jade buina ire ikinu buina oenoevo.

12-13 Ro igia fie, na Foru nare e ije bu Godi ma vierafevo baki ijiebuo vame bu kenoejo ije giana kuaekakuva ije fu naebe marei. Ro e ije fu vame buone ije kena mazie giadufuo ije fune Godire

fuosukua. Ro e ije bu jaena besu afuikinu ro una ise revo ije jaka kojo kena giadufuo. Ro e ije fu uve jone ijia ise remo ije nika kuriaerena rorukuraga fu keke vafo.

6

*Jade e kairafa jone jaena besu Jesu ma vierafevo
ije kaenamiana koto revo*

¹ Ro ige na una kuke irufui be ja ijia abevo ijadufuo kuariakuve. E be a oenoene kai one be fu Jesu ma vierafermo a fuosiki zienamikuva jade irufui ije abena una e mamekanu ije Godi ma vierafevo baki ijiebuo vako. Ja irufui ije kena e ijieki ijiebuo vakuva bube mukoreigia dasumiadufuo. Ro ja irufui biediakuva ni e Godi ma vierafevo ije kiaga bure ifejiana dasumiafo. ² Ijadufuo maeje ni vierafe maza rade bu Godido e ijiebe e ume igia ise revo ije koto buone ije fiedufuo. Ro ja vieraferga jane manido ja rade ijiege rekuva ije ni irufui isesina ja biediavo ije kena giakinu amaeriafo.

³⁻⁴ Ijadufuo igia fie, vakuma maza abekuma nore anera adaki ije kame koto redufuo. Ijadufuo ja iviama igia uri irufui isesina ige no umeigia biediavo ije bino giana dasumiakuva ije fuka mareke. Ro ja irufui ijieki bino dasumiakuae vieraferkuva ni e maki bino Godi ma vierafevo ijia kega bure koto ije redufuo. Ijadufuo maeje e ijieki Godi ma vierafevo ije bure irufui ije mukoreigia vieraferkuva dasumiake. Ro ja una e Godi naebe vieraferva ijiebuo vakuva bume ema ijiebuo vierafe ijia nuvediakuva bube ja mukoe

ifejiake. **5-6** Rove kairafano vame ije ja ijiege revo baki. Ja vierafero are bu e mukoe vierafevo ijiebe irufui jone ije dasumiaro ja ijiege vierafero. Ijadufuo jakiauri kairafa jone kaenamia kame e akiae samuavo bu Godi ma vierafero baki ije buone koto rekuae vako. Ro vua ige na kuariavo ije jakiajaevedufuo. Ja e ije bu ijiege mukoreigia vieraferokinu irufui jone dasumiadufuo ije bune sosi jone guove ijia kari rove ja kiaga bu ifejiavo baki.

7 Ja irufui jone ijene ijiege kena una va e ijieki ije buone koto revo ije fuka naebe marei. Vame ije ja ijiege revo ije ja vame maeje Jesu Kuraesi fu nijasiaema ijia kenoevo baki. Ja e bino bu ise bino jone revo ja giana dazekuva fuka mareke. Ro kuke e ije bu sinuome jone ije kamaziavo ije nime giana arefo. Ro jade kaenamiana va e Godi ma vierafevo baki ije buone koto revo. **8** Rove ije jakiajijege renoevo baki ro jakiauna vame ise ije renoeve. Vame ije bu e binobe ijiege revo baki ro janeka jare kojo una jakiki ise reve. Jane jare una e kairafa jone gue bu jaena besu ma vierafevo ije biesiriana sinuome buone iniemejiave.

9-10 Ro kairafano ni mukoe vierafero. E ise ijieki ije bube Godido e ije fu oe buone ije samuagiamo ijena karidufuo. Ijadufuo ja tote-namivo ije arekiro nika mukoreigia vieraferokinu karinoefo. Ijadufuo maeje igia fie e ije barabaru fudaenamina vame ise renoevinu ro godi kufui ije baname isoeko ro ebuo bara turavo ije bube Godido e ijena karike. Ro kuke e fari ije bu bue fudaenamina vame ise revo ijiakiro e inieki ro e ije sinuome uruvana kekuae vierafevo ije budua

bube Godido e ijena karike. Ro kuke e ije do kugi ina nigofo iserevo ijiakina e ije bu e gue uruke aramaziakinu kame buzeimiavo ije bube rade Godi e ije fu oe buone ije samuagiamo ijena karike.

¹¹ Ro ude e gue jadua jaka vame ma ise ige na kuariavo ja ijiege kenoe. Rove fune E Ireobo nuvuone Jesu Kuraesire kavuane fuone ijia abena ise jone ije soejiae. Areme ja fune kena una e acae fuone rei. Ro fu ise jone ijiaru sojiaema bakiro fu kuke Kavene Akae ijadufuo daro ijia ja karauniana ke una vame fuone maeje ijia uniae.

Vajae jone ije kena Godido sanaema ijadufuo imenoefo

¹² Ro e be fu vua ige na kuariavo ije fiena vierafero fune maredo fuka ire boeje renoekiro fu ijiege vierafei. Rove na vierafega ire gue na renoevo ije bu ifejiega na Kuraesi na ma vierafevo ijia e damuiki rekuva baki. Na ire binobino renoevo ije fu maredo na renoeke rove na vierafe nabe arega ire ije vajaema fu oemaedufuo ijadufuo daro ije fube na samuagiedufuo. ¹³ Ro ja kieko Godi devatua ije fu irefuo amaeri ro ire ije fu devatua ijadufuo amaeriaemano kiekuva ije jane ma kuaeve. Rove rade Jesu fu una ruakuma ire ijiakiro devatua ije buka bakireke. Ro Godi vajae nuvuone ige fu no barubara fudaenamidufuo ijadufuo amaeriaema baki. Ro vajae nuvuone ige fu E Ireobo nuvuone fu fuefuo amaeri. Ijadufuo maeje fu vierafe fuka fure fuosukua vajae nuvuone aguake ijia fikiro vierafei. ¹⁴ Ro no oekuva Godi fu daro fuone ijia izege fu E Ireobo Jesu

Kuraesi kuamo fu una urima ijiege fu kuoga no una uridufuo.

¹⁵ Ro kuke jane vierafe vajae jone aguake ije buneka una Kuraesido vajae ijiakuma besu ifei. Ijadufuo ja vierafe na vajae none ige abena una bara ije fu vajae fuone abena fuaevenoeno ijadufuo vajae ijiakuma besu ifekuva fube mareke? Na vierafe ije fuka marekuma baki. ¹⁶ Ijadufuo e be erare fu vajae fuone abe una bara ije vajae fuone abe fuaevenoeno ijiaki besu kamamo ije fune una fuosiki vajae besu reme. Ijadufuo maeje buki akae ije bu isuibe isoeva ijia Godi fu ijiege kuae, E inokiro bu una besu kamavo ije bune besuno kuae. ¹⁷ Ijiegero e ije erare fu una E Ireobo ijiaki maziena vame ma ijia kenoeno ije bu buosiki kavene ijia buka besu redufuo.

¹⁸ Ijadufuo na ije kuariana kia barubara fudaenamivo ije fuka ma baki ijadufuo nika vame mukoreigia aguariafo. Ro igia fie, ire ise bino e ije bu renoejo ije bu vajae buone arafiriavo baki. Ro e ije bu barabaru fudaenamina ise revo ijare buneka ma ise reve. Ijadufuo maeje bu vajae buone ije buneka mukoreigia kame arafiriave. Ro kuke vame ije bu Kuraesina besu mazieva ije bune dabe mukoreigia arafirive. ¹⁹⁻²⁰ Ro e besubesu vajae surive jone ije fuka ma akae. Ijadufuo maeje fu Kavene Akae ije Godi fu vaji-aema ije fu ijia fino. Ijadufuo vajae surive jone ije bu sinuome jone baki. Ijadufuo maeje Godi fu Kuraesi kuamo fu nuvuefuo kurosi ijia baronena ise ije no renoevo ijia fuaevena karaunue. Ijadufuo vajae jone ije kena una irere Godi fu oemaedufuo ijiaru renoefo.

7

Barubara maninamivo ijene

¹ Ro igia fie, fasi ije ja ude isoe nijieva ijia ja vame izege rena mukoreigia karinoedufuo ja ije kuarie. Amure ije ja kie e Godi ma vierafemo ije fube bara abeke ro fu bakino kie. Ja ijiege kuarie rove na vierafe e Godi ma vierafemo ije fu bara naebe abekuma ije fuka maredufuo.

² Rove na vierafe are Koriniti ijia buka e uruvana barubara oenoekinu bue fudaenamina ise renoeve. Ijadufuo na vierafe e fari ije fuka bara fuone abekiro bara ije budua fuka baru fuone manidufuo. ³ Ro kuke e ije bune ude maninamiva ije na ige kuariako fiego. Baru ije fuka bara fuone fu abema ijiaki naekiro bara ije budua fuka baru fuone fu manima ijiaki naekuma ije fune maredufuo. Ijadufuo maeje bara ijiakiro baru ije bune maninamiva ijadufuo buka buone irinanamidufuo.

⁴ Ro kuke bara ijadufuo vajae ije fu fuone baki ro fu baru fuone ijadufuo vajae. Ijegero baru ije budua vajae fuone ije fu fuone bakiro fu bara fuone ijadufuo vajae. ⁵ Ijadufuo ja jakiki nao-noekuae vierafekuva jade ijuonevo. Ro ja maza bino jane oe besu vierafena mike oenoekina ja maulike karina Godi baname isoekuva ije fune maredufuo. Ro rade nine una besu karinoedufuo ijadufuo maeje ja izege maza jiagadogo giriesana mikekuva baki. Ja ijiege oe besu vierafekinu renoekuva Setani fube ja biesiriaga ja una va bara ro baru gue turana ise redufuo.

⁶ Ro vua ige na kuariaga jaka irinienna ijiege renoekiro na ije kuariavo baki. Rove e uruvana

are Koriniti ijia buka vame ise ije rena barubara bue fudaenamina ise revo ijadufuo name ije nijasiave. ⁷ Naeje nana bara baki rove name vierafe e Godi ma vierafevo ije buka na oenoeko ijiege oenoekuva fuka mareke. Rove na vierafe e boeje buka ijiege renoevo baki. Ro fune Godire vame ijiege vajiaema ijadufuo e baru gue bu bara save ro gue bu momokana oenoeko bune e damuiki rei.

⁸⁻⁹ Ro una vua be ja fasi ijia isoena kuarieva ije ja e momokana ro bara amune ijiebuo kuarie. Ja kie fube maredo e momokana ro bara kabaekua bu bue maninamikono kie. Ro kuke bara amune ije bube maredo bu una baru maniakono kie? Rove nare vierafe kabaekua ro momokana ro e amune bu vierafe bu manido bume ijiege bara ro baru baki karinoekuva ije fune marei. Ro bu vierafega fu mamosiamo ijadufuo bu izege griesana mike oenoekuae vierafekuva ije na vierafe buka maninamidufuo. Ijadufuo maeje bu naebe maninamikuva bu maza boeje ire ijene urukeigia vierafenoevo ijadufuo ire ijiebe oe buone ijia miane igege naega buka va vame ise ije redufuo. ¹⁰ Ro una e ije jane maninamiva ije vierafe ige na kuariakuvejo ije fu none baki. Ro fu E Ireobo ijare kuaema ijadufuo ni mukoreigia fiefo. E ije bune maninamiva ijeja bara ije fude baru fuone arena vako. ¹¹ Ro fu arena vakuma ije nika va amunamu igege finoedufuo. Ro ije fu ijuonekuma nika una va baru fuone amure ijiaki finoedufuo. Ro baru ije bude bararafa buone ije ke uniaga bu vako.

¹² Ro kuke vua ige na una e guebuo ije kuariako

ni mukoe fiego. Ro vua ige fu E Ireobo ijadufuo vierafe bakiro name nare vierafe ja ijiege renoekua fuka maredufuo. Ijadufuo baru erare fu Godi ma vieraefemo fu bara be fu naebe ma vierafemo ijene abema funeka fuosiki fivakiro vierafekuma ije fude daturabuega fu vako. ¹³ Ro kuke bara erare fu Godi ma vieraefemo fu baru be fu ma vieraefemo baki ije manina besu karinoejo ije bara ije fude baru fuone ije fude daturabuega fu vako. ¹⁴ Ijadufuo maeje e fari ije fu naebe Godi ma vierafe rove fu bara ije ma vieraefema ije abema ijadufuo Godi fu ino baruki ije samuagiadufuo. Vame besu ijiege ro bara be fu naebe Godi ma vierafe rove fu baru be ma vieraefemo ije manima ije Godi fu ino baruki ije kuke samuagiadufuo. Ro bu naebe ijiege renoekua anafa buone ije bubite buka e ije naebe Godi ma vierafevo ijiebuo anafa igege reke. Rove fune asoe ijare Godi ma vieraefema ijadufuo Godi fu kuke ame ije dua mukoreigia samuagiadufuo.

¹⁵⁻¹⁶ Ro e baru ro bara Godi naebe ma vierafemo ije fu bara ro baru fuone ije rorukurakiro vierafekuma ije ni arega bu ijiege refo. Rove ni mukoe vierafe Godi fune e fuone ije kumena kaenamia vame bu kafaena karinoedufuo ijia uniae. Ijadufuo bara ro baru Godi ma vieraefemo ije fu baru ro bara fuone ijiaki kafaena fikuma Godi fute fu kenujadufuo.

*A irere renoenoga Godi fu kumema ni uria ijiege
renoene*

¹⁷ Ro iviama ige na una vua be kuariakuvejo ni fiego. E besubesu ni i irere a rena ruoma areme E Ireobo fu kumeno a una agane fuone ijena

maziema ije nine uria ijiege fina renoene. Ni uria ijia giriesana i one ije E Ireobo fu maema ije mukoreigia mena vane. Ro akae ige na kuariavo ije sosi boeje nane ijiege besu kuariavo. ¹⁸ Ro igia fie, e fari be erare fune surive fuone kana ufunu Godido nuga ije abekoga Godi fu rade fu kumema ije nine ijiege fivane. Ro kuke erare fu naebe surive fuone kana ufukoga Godi fu fu kumema ije fudua nine ijiege fivane. ¹⁹ Ijadufuo maeje erare fu surive fuone kania ufui ro naebe kania ufuima ije Godido nidua ijia fu ire anuigi baki. Ro ire ka ma anuigi ijeja nok a Godido akae ije mukoreigia iriniake. ²⁰ Ijadufuo e besubesu a irere renoenoga Godi fu a kumema ije nine uria ijiege giriesana me vane.

²¹ Ijadufuo a e befu moni baki imenoenoga Godi fu ijia a kumejoga ni uria ijia oemarekinu fuefuo imene. Ro ade ijadufuo ireobo vierafenoeno. Ro e ije a fuefuo imenoeno ije fu vierafe fu a kenujaga a vakuma ije ni arega fu ijiege rene. Ro fu a kenujaga a vakuma ije nine oemarekinu vane. ²² Ijadufuo a e maki befu moni baki imenoenoga E Ireobo fu ijia a kumejoga ni vierafe ise ije fu uria a samuagamo baki. Ro a e befu a naebe imenoe ro ame i one be menoeno E Ireobo fu ijia a kumejoga ni vierafe Kuraesi fune E Ireobo one. ²³ Godi fuka vame ka ma anuigi ije joefuo rei. Fu ise jone ijia karauniakiro vierafena Fari fuone ijadufuo vajae fuone ije dabe aguake miae. Ijadufuo ni fu kuaramo ijia fiekinu renoefo. Ro jade arega bu ema ijiebe vierafe buone ijia kuariake ja ijia fiekinu kenoevo. ²⁴ Ijadufuo erafano vua irere

na kuariaeva ije na una kuke kuariako ni fiefo. E besubesu ni i irere a menoengoa E Ireobo fu kumeno a una agane fuone ijena maziema ije ni uria ijiege menoene. Ijadufuo maeje Godi fu uria osiki finoeno ijadufuo fure a maza boeje samuagakinu dasumake.

E ije naebe maninamiva ijia kiro bara amune ijene

25-26 Ja na kie e ije bu naebe maninamiva ije fube maredo bu maninamikono kie. Rove na ige kuariako fiefo. Na vierafe bube maninamidufuo ijadufuo maeje ire ise binobino bu maza rade nuvuone redufuo. Uguare ije fu E Ireobo ijare kuariema baki ro name nare vierafe none ije kuariave. Ijadufuo na vierafe jaka vua none ije ma viera fedufuo. **27** Ro e ije ane bara abema ije ja a bara abekuma ade bara one ije daturabuega fu vako. Ro a bara naebe abejoga ade uri bara abekiro viera femo. **28** Ro kuke a momokana oenoena areme bara abekuma ije fu vame irere ijare iserekuma baki. Ro bara kabaekua ije fu una baru manikuma ije fu irere ijare iserekuma baki. Rove erarebe bune maninamiva ije bu buone bu besu karivako ijia buka irufui uruvana biediake. Ijadufuo na vierafe ja irufui binobino ije uvediakuva ije jade maninamivo.

29-31 Ijadufuo maeje erafano iviama igia izege no karina ruovo ije fu maza jiagadogo ijiege nana vakuma baki. Ijadufuo jade uri ire ume igadufuo ije giana kame uruvana oetuavo. Ro nime vame izege a E Ireobo ijadufuo imedufuo ije ireobo viera fefo. Ro e fari ije a bara abekuma ade

uri ire binobino totegaro bara one ijiaru ireobo vierafeneno. Ro kuke e be a oefiane be abekuma ade uri oefiane ije dabe ireobo vierafeneno. Ro erare a maza bino oemarenoevoga ni vierafe maza oemarevo ije rade fu bakire vake. Ro e be erare a sinuome fuaevena moni abeno ije ni mukoe vieraferne. Ijadufuo maeje ire ije a fina abeno ije bu maza boeje aena naovakuva baki. Ijadufuo ade ire ume igadufuo ije kame uruvana vierafermo. Ijadufuo maeje ire binobino ume igia naovo ije bune bakirena vake. Ijadufuo nika goriesana uri vame maeje a izege E Ireobo ijadufuo imedufuo ije mukoreigia vieraferkinu kenoene.

³² Na vierafe aka irufui binobino bu one ruovo ijia goriesa dazena finoedufuo. Ro igia fie, erare fu naebe bara abema ije na vierafe fuka maza boeje E Ireobo ijadufuo imekiro vierafermo. Fu vierafe fuka vame izege fu E Ireobo ije oemaedufuo fu ije vieraferkinu renoeno. ³³ Ro e ije erare fu bara abema ije maza boeje fuka ume igadufuo vame ije uruvana vieraferme. Ijadufuo maeje fu vierafe fuka vame binobino bara fuone ije oemarejapiro fu ije vierafeneno. ³⁴ Fu ijiege renoeno ijadufuo vierafe inokiro ije buka fu dabe ki igege guegue ivave. Ro kuke na vierafe bara amune ro kabaekua ije buka maza boeje E Ireobo ijadufuo vame ma anuigi ijiaru vieraferkinu oenoevo. Bu vierafe buka vajae ro kavene buone ijiakuma buka Godido nidua ijia maturaekuae bu ije vierafe. Ro bara ije baru manima ije maza boeje fuka ume igadufuo vame ije uruvana oetuamo. Ijadufuo maeje fu vierafe fu vame binobino ijia

baru fuone oemarejakiro fu ije ireobo vierafemo.

³⁵ Na vua ijiege kuariavo ijadufuo maeje na jone ma ijadufuo ifejiave. Ro na ja vafiaga ja maninamivo ije aredufuo na ije revo baki. Ro na ifejiaga ja vame maeje ijiaru nuvena kenoekinu ro kuke E Ireobo ije ka ireobo oetuakiro ire bino ije nime sibaneke oetuadufuo.

³⁶ Ro e momokana erare bune bara be kuaeva ije fu vierafe fu naebe manido fu mike oe-noekuma ije na vierafe fuka migegire bara ije abedufuo. Ro fu ijiege rekuma ije na vierafe fu ise remo baki. ³⁷ Ro erare fu vieraferga fune manido fu bara bu kuaeva ije fu naebe migegire abekuma ije fune marei. Ro fu erare ijia kuri-aerekuma baki ro fune fuone vierafergo renoeke. E ije fume dazena E Ireobo ijadufuo imenoeno ijadufuo fune vame ma ijia kenoene. ³⁸ Ijadufuo e fari erare fu bara abema ije fune vame ma ijia renoene. Ro e fari erare fu naebe bara abema ije funeka ma mukoreigia renoene.

³⁹ Ro kuke bara erare baru fuone ije fu uria fino ije fude una va baru be manimo. Ro fu baru fuone fune baronema ije fune maredo bara ije fu una va baru be manike. Ro baru rane ije fu manima ije fu E Ireobo ije ma vierafergo ije fuka maredufuo. ⁴⁰ Ro kuke bara ije baru baronema ije fu naebe una baru be manikuma ije fuka maredufuo. Ro vua ige na kuaeko ije na vierafe Godido Kavene ije fudua fune besu ijiege vierafei.

8

Ire bu kena godi kufui ije zinone ifaejevo ijene

¹ Ro erafano iviamma ja kuke duna bedua ijiege kuarie. Ja kie fube maredo e bino Kuraesi ma vierafevo ije bu ire ije bu kena godi kufui ije emabe umui amaeriaeva ije buone zinone ifaejiaevo ije kena ikono kie. Rove na ige kuariako ni fiefo. Na vieraferga ire binobino ije emabe umui amaeriaeva ije bu godi ma baki. Rove e bino naena igia kariva ije bu vieraferga fune marema ijadufuo bu ire ije bu kena godi kufui ije zinone ifaejiaevo ije kena ivo. Ro e gue bu vieraferga fu naebe marema ijadufuo bu ivo baki. Ijadufuo e boeje vierafe nuvuone ije buka binobino ijadufuo nobe uri aroekaranoedufuo. Ro noka sone una kairafa nuvuone ijiebuo vierafe ije giakinu oenoekiro nobe uri vierafe buone ije kame arafiriake. Ro noka uri bu oetuana ifejiakinu ejafiaga bu una vame ma ijia kenoke.

²⁻³ E ije erare fu vierafero fuje fu ire boeje fune vierafermaro fu ijiege vierafermo e ije na vierafe fuka mukoe vierafermo baki. Ro e ije erare fu Godi oetuamo ije na vierafe Godi e ije fune mukoreigia giana vierafei.

⁴ Ro na kuke una ire ije bu karina godi kufui ije zinone ifaejiao ije bu karina ivo ijadufuo kuariako fiefo. Ire ije no karina ivo ijadufuo maeje no ma vieraferga ire ije emabe umui ijia amaeriaeva ije bu godi ma baki ro buka buzeme. Ro Godi maeje ije no vierafe funeka besu. ⁵⁻⁶ E gue bu vierafero godi ije emabe umui ijia amaeriaeva ije buka ma uruvana ume igia ro saove gufia karivaro bu ijiege vierafei. Rove no ma vieraferga Godi Asoe nuvuone ije funeka besu. Ro fure ire

boeje amaeria areme no amaerue. Ijadufuo noka vierafe fuone ijiaru nuvena kenoake. Ro kuke E Ireobo nuvuone fune Jesu Kuraesi fuosukua. Godi Jesu i fuone fu maema ije fu ire boeje amaeriakinu samuagiakiro mae. Ijadufuo noeje no Jesu Kuraesido duvado ijia ni uria karina ruove.

⁷ Rove e Jesu ma vierafevo gue bu uria naebe mukoe vierafero ire ije e umui ijia amaeriaeva ije bu godi kufuiro bu naebe ijiege vierafe. Ijadufuo juaevasia uruvana bu naebe Jesudo e ijena mazie. Ro buka godi kufui binobino ijiebuo baname isoekinu kari ruae. Ijadufuo bu ire ije bu kena godi kufui ije zinone ifaejevo ije karina ivo ije bu vierafera buneka ise reve. ⁸ Rove na vierafe noka mukoreigia vieraferafuo. Fu ire ije bu kena godi kufui binobino ije zinone ifaejiavo ije no kena i ro gue no naebe ivo fu ijare no kaenamu Godi ivuake ijia unuomo baki. Ro kuke no ire ije i ro no naebe ivo ije Godi fu ireobo vieraferafuo baki.

⁹ No ire ije i ro no naebe ivo ije noka konuvuo vierafera renoake. Ro no ijiege vierafera renoevo ijia nobe kairafa nuvuone gue bu buone ma vierafera ijia mamosiavo ijiebuo vierafe ije kame arafiriadufuo. ¹⁰ Ro igia fie, ja naebe mukoreigia dasu vieraferafuo renoekuva rade jabite e guebuo ma vierafera ije kame arafiriakike. Ijadufuo ja va are bu godi kufui binobino zinone ifaejevo ijia ari karina ire ije ikuva e ma vierafera mamoeki gue bu ja giake. Buje bu naebe ire ije ikuae vierafera rove jare ijiege ivo ijadufuo budua bu ja giana ire ije ikuva ije fuka naebe mareke. ¹¹ Ja ijiege revo ije jane uviarafa jone mamoeki gue

Jesu Kuraesi fu buefuo baronema ja ijiebuo vierafe ijene kame mukoreigia arafiriajiave. Ja vierafe fune marema ijadufuo ja godi kufui ijiebuo zinone ijene ive rove ja una uviarafa jone ije ja bu ireobo vieraferkinu renoevo baki. ¹² Ijadufuo ja kai jone be fu Jesu Kuraesi ma vierafermo ije dabe vame ise ijieki ijia arafirikuva ije jadua jane Jesu Kuraesido niome ijia ise reve. Ijadufuo maeje ja kai jone ije fu ma vierafermo ijene dabe soesoeko fu vame ije fu vieraferga isega fu naebe renoeno fu ijene renoeme. ¹³ Ijadufuo na vieraferga na ire na ivo ijare kai none dabe arafirivoga ije naka aredufuo. Na ijiege rekina nabe una kai none fuone ma vierafermo ije dabe arafiriga fu ise reke.

9

E Afasero ijiebuo i bu medufuo ijene

¹ Ijadufuo erafano na vierafe naka dazena vame binobino redufuo rove ire gue na naebe arei. Ijadufuo e gue ja vierafero naeje na Afasero bakiro ja ijiege vierafe. Rove naeje na ma Afasero ijadufuo maeje Kuraesi fu na kume areme daro miemo na ive fuone ijia vua maeje dabe e kuaenoeve. Ro kuke E Ireobo Jesu Kuraesi ije nane niome none igia gae. Ro iviama jane ma vieraferva ijadufuo maeje fu E Ireobo Jesure na kiemo na vua fuone maeje abena ja kuaria vuae. ²⁻³ Ro e gue na bu Afasero igege bu naebe vierafe rove jaeje jane vieraferga naeje na ma Afasero. Ijadufuo maeje E Ireobo fu na abe nujemo na vua fuone abena kuariavoga ja vua fuone ma vierafei. Ijadufuo na jone izege ja ma vierafervo ije giavo

ijia na viera fega naeje nane ma E Ireobo ijadufuo Afasero. Ijadufuo e gue oenoekinu kuaevo, Nana ma Afasero bakino kuaevo ije naka uri vua ije irerebe jone rema ije dabe kuariave. ⁴ Ro na viera fe E Ireobo fune no ke unuema ijadufuo no ja kariva ijia i fuone meku ae vuako. Ijadufuo no viera fe ja ifejuona ire no idufuo ije vajuokuva ije fuka maredufuo. ⁵ Ro no are binobino ijia usiaejana vuakuva e baraki ije buka bararafa buone Jesu ma viera fevo ije kaenamiana noena vuake. Ro nadua na ijiege bara be mesirina vuakuva ije na viera fe fu maredufuo. Ijadufuo maeje e Afasero gue ro E Ireobo ijadufuo uviarafa inokirokiro inokiro ro e Fita ije budua bu ijiege renoevo. ⁶ Ro una e Banabasiki noeje no izege reke? Nodua no Afasero rena joefuo imenoevo. Ijadufuo no vuako ije no viera fe jaka ire ikinu vajuoke. Rove ja viera fero noka konuvuo imena nuvuone samuanamikiro ja ijiege viera fe. ⁷ Ro na vame bino bijana kuariaga ja ijia samadukua viera fedufuo. E be fu e azo kemo rema ije ja viera fe fube korufuo sinuome fuone fuaeveke? Ro kuke e be fu ine sunine ona samuagiamo fu zinume fuone abedufuo ije ja viera fe fube ine sunine bu baevu ijia bino fuone nubuna ike? Ro kuke e mave-kau samuagiamo ije ja viera fe zinume fuone fu abedufuo ije fube kau ijiebuo muije ije bino fuone vesena ike?

⁸⁻⁹ Vua ije na bijiana kuariavo ije nore maza boeje ijiege renoejo. Ro kuke vua besu ije Godi fune akae fuone fu kena e Mosisi vajaema ijia ijiege kuaemo bu ijiege isoe,
Erare fu mave-kau fuone mesiri vaga fu fuefuo

isejavaena i menoeno ije fude itire fuone ije kaje abena kusu abiesadufuo. Ro fuka arega mave-kau ije fu ire nugune gue fuone inoekinu imeno kuae.

Ro ja viera fega Godi vua ije fu mave-kau ijadufuo kuaema ije fume kau ijiaru viera fena kuae? ¹⁰ Godi vua ije fu ijiege kuaema ijadufuo maeje fu e ije no fuefuo imenoejo ijene ireobo vierafema ijadufuo fu ijiege kuae. Ro kuke e ije bu juare ijia ire okinu ro kanafuivo ije bume mikena renoevo baki. Ro buka ire gue ifaeje ikinu ro kanafuivo. Ijadufuo vame besu ijiege e ije bu Godido i menoeno ije budua buka zinume buone gue abedufuo. ¹¹ No Godido vua maeje none abena ja kuariae. Ijadufuo ja viera fe fube maredo ja ire ro ugone bino no vajuoke? ¹² Ja e gue bu ja nijasiake vuako ja ifejiavo ije fune mare. Ro ja viera fe jabe nodua ijiege ifejuodufuo?

Na nosukua na naebe ire binofuo ja kiae ro irufui boeje naneka kono giriesana asusenoe. Ijadufuo maeje na viera fe naka erarebe bu vua maeje izege Jesu Kuraesi fu bu karauniadufuo ije bu abekuvejo ijiebu vame ije nabe bijukuriakiro na ije viera fei. ¹³ Ro jane viera fe e ije bu Godido are ijia i mevo ije ire buone bu kena ivo ije bu are guove ijia kevo. Bu ire kumune ijiakina ine sunine binobino e ijiebe kena zinone navo bu ije gue kena ivo. Ro e ije bu Godido zinone ifaejevo ije budua bu fanuve ije e bu kena zinone ifaejevo ije gue buvuana buone ivo. ¹⁴ Ijadufuo vame besu ijiege E Ireobo fu kuae, E ije bu vua maeje abe kuaenoejo ije bu e ije erarebe vua buone ije fiena ma viera fevo ijiebe una irekiro ugone ije

ifejiakono kuae.

¹⁵ Ro na i none na mevo ijadufuo zinume na abevo ije na abena ire bino kena none mumaza samuanamikuva ije fu maredufuo. Rove na naebe ijiege renoe. Ro iviama vua ige na isoena kuariavo ije ja uri zinuivena i none na mevo ijadufuo zinume vajiekiro na ije kuariavo baki. Ro nane ire besukua na renoevo na ijadufuo aroekarave. Ro ire ije na gana aroekaravo ijeja na Godido vua maeje name vekinu abena e kuariave. Rove na una ijadufuo zinume abevo baki. Ro ja vierafe ijiege na aroekaravo ije naka arekiro ja ijiege vierafekuva ije na vierafe na migegire baronega fu ijia furidufuo. ¹⁶ Ijadufuo maeje na kuariako ni fiego. Na E Ireobo ijadufuo vua maeje na abena kuaenoejo ijadufuo aroekaravo baki. Ro fune Jesure na kiema ijadufuo na vua fuone abena e kuarianoeve. Ro na naebe fu irinakuva ije rade naka ireobo isejavaedufuo. ¹⁷ Na i ige name nare vierafena menoevobitie na oemarekinu zinume none abeke. Rove i ige na vua maeje abe e kuarianoejo ije fune E Ireobo ijare miema ijadufuo nabe ijuonedufuo. ¹⁸ Ijadufuo na zinume none abekiro vierafekuva ije fu maredo na oemarekinu abedufuo. Rove na vierafe Kuraesido vua maeje na abena e gue kuarianoevo ije e bube zinume none mieke. Ro na ijiege rekuva ije nane oemareke ijadufuo maeje zinume none na abedufuo ije ijene.

¹⁹ Ro iviama fu erare na samuagiemo baki ijadufuo name dazena oenoeve. Naeje name kono urina e boeje ijiebuo imenoeve rove na zinume abevo baki. Na vierafero na ijiege rekuva

na e uruvana kaenamiaga bu una Kuraesi ma vieraferkiro na ijadufuo ijiege renoe. ²⁰ Ro na e Jiusi ijena finoeko ije naka una buina besu buenina kenoevo. Ro kuke na e ije bu Mosisido akae ije mukoreigia iriniavo ijena finoeko ije nadua naka akae ijene mukoreigia iriniavo. (Rove iviama naeje nane Jesu Kuraesiki besu mazieva ijadufuo na uria Mosisido akae rotire ijia finoeko baki). Na vierafero na ijiege renoekina e Jiusi ijiakiro e ije bu akae iriniavo ije buka migegire vua irere na kuariavo ije fieke. Bu fiena una Jesu Kuraesi ma vieraferkiro na ijiege renoe.

²¹ Ro kuke na e ije bu naebe e Jiusi ijena akae rotire ijia karivo ijena finoeko ije naka una buina besu buenina kenoe. Na vierafero na ijiege kenoekuva e ije buka migegire vua irere na kuariavo ije fiena una Jesu Kuraesi ma vieraferkiro na ijiege renoe. Ro ije na ijiege renoevo ije na Godido akae ije ijuegafia baki. Iviama naeje nane una Kuraesiki besu mazieva ijadufuo fune fure na samuagiek na irere fu vieraferma ijiaru nuvediana kenoeve. ²² Ro kuke na e ije bu buone bu Kuraesi ma vierafero ijia mamosiavo ije buina finoeko ije na uria bu mukoreigia aguariavo. Na vierafero na ijiege renoekuva buka migegire vua irere na kuariavo ije fiena Jesu Kuraesi ma vieraferkiro na ije renoe. Naka vame boeje binobino bu kenoevo ijia buina besu buenina kenoe. Ijadufuo maeje na vierafero na ijiege renoekuva na e gue kaenamia bu una Kuraesido roga fu bu karauniakiro na ijiege renoe. ²³ Na vierafer e uruvana buka Kuraesido vua maeje mukoreigia

fiena abekiro na ijiege vierafera renoe. Ro kuke na vierafero na maza ije Jesu fu una ruomo ijia ire ma bino kekiro na ijadufuo ijiege renoe.

Foru fu vajae fuone korofuo samuanamima ijene

²⁴ Ro kuke na vua be mena kuariako fiego. E ije bu difurisaeko ije buka e uruvana difurisaeko ije jane vierafe. Rove fune e besukua erare fu amure kekemo ije fune e ijare ire maeje bu nijaeva ije abeno. Ijadufuo ni jadua ijiege mukoreigia griesana ume igia Kuraesi irere fu kuariamo ijiaru fiekinu renoefo. Ja ijiege rekuva ja ire maeje Godi fu rade kena e fuone vajiadufuo ja ije gue kedufuo. ²⁵ Ro kuke ni igia fie, e akeno be fu mukoe difurimo ije fuka vajae fuone mukoreigia samuakiro vierafe. Ijadufuo fu ire uruvana ikinu do kugi ino baki ijadufuo maeje fu vierafe fuka griesaekina fu kairafa gue asidi-akiro fu ije vierafermo. Ro e ije bu difurisaeko ije bu ire kusare ije bu osena naeva ijene kekuae difurisaeko. Rove ire kusare ije buka migegire saerena bakire vako. Ro umeigia no karinoevo ije nokoa konuvuo mukoreigia samuanamikinu karinoedufuo. No ijiege rekuva Godi fu maza rade ire maeje bu maza boeje ijia naovadufuo ije kena vajuoke. ²⁶ Ijadufuo na vierafe naka griesana uruvana difurikina na kairafa none gue asidiana amure vake. Ro ni vierafe na azo guove ijia aruna bijaeke vakuva naka daromena bijaeke. Ro name ijia urana akenokuva baki. ²⁷ Ijadufuo naka vame besu ijiege rena uri e gue Godido vua maeje dabe kuariana kaenamiaga bu

Kuraesido vame ijia nuvena kenoevo. Ijadufuo naka kono vajae none gome binobino ije mukoe samuagiakina bube na dabe meru vaga na ise bino redufuo. Ro na naebe ijiege mukoreigia renoekuva Godi fute rade kieko, A vame maeje a naebe kena ruoma ubine ijia kekemano kiekuma ije fuka naebe mareke.

10

No e Isureroko bu isuibe izege kenoeva no ije giana vierafedufuo ijene

¹ Ijadufuo erafano ja Kuraesido vame ije abena fu nuvekuva ni mukoreigia jone samuanamifo. Ro jade asaerafa nuvuone bu keva ijiege kevo. E Mosisi fu bu kaenamiana are Ijifiti arena keke vaema ije bu amite ije nuvena vae. Ro amite ije fu Godire abena nijaema ijadufuo fu amite ijare bu samuagiana vae. Ro kuke Godi fu davare ije bu kua Davare Kavuaneno kuavo ije kuamoga fu ukua ijia dabe turasena guegue rei. Fu ijiege rekoga e ije bu ukua ijia iriaeiki urana vakuma gara usiae. ²⁻³ Bu ijiege rena ruaeva ijadufuo buka Mosisido vua ije irinana kenoe. Ro kuke buka besu afuina Godi ire ije fu mu besubesu vajiamo ije inoe. ⁴ Ro kuke e boeje buka do besu ijia i. Ro do ije bu iva ije fu Godire ire sumiki ije buone rei. Bu ae sao ijia urana vakoga Godi fu buefuo do ije kuamo fu mune tire ijia abiesemo bu i. Ro mune ije Godi fu kuamo do ije fu ijia abiesema ije fu Jesu Kuraesi. Ijadufuo Kuraesi fune korofuo ijia buina vakinu irere binobino bu vierafeva ijene ifejiana vajiae. ⁵ Godi fuka ire

boeje buefuo rei rove buka naebe una vame fu oemaedufuo ijia kenoe. Ijadufuo e uruvana bu naebe aesakae ije Godi fu kiaema ije abei. E ije bu uria ae sao ije urana vako ijia Godi fu bu giamemarekoga bu ae sao ijia oe furi.

⁶ Ro ni iviamma karina una ire ije bu asaerafa nuvuone ijiebuo reva ije mukoreigia giafo. No mukoreigia giakuva no ire ije fu izege buone rema no ije giake. Ijadufuo maeje ire ije bu no nijasuovo ijadufuo nokaa ije vierafena junamidufuo. Ro nobe bu reva ijiege rena uri ire ise binobino oe nuvuone ijia vierafenoek. ⁷ Ijadufuo jade uri e Isureroko gue bu reva ije matiana godi kufui binobino ijiebuo banane isoevo. Ijadufuo maeje ire binobino bu reva ije bune isuibe buki akae ijia isoe. Bu isoena ijiege kuae,

Godido e ije bu besu afui karina iro ikinu godi kufui ijiebuo ive kame aroriakinu dua uruna datenoevono kuae.

⁸ Ro kuke nobe uri e ije bu barubara fudaenamina ise revo ije matiana ijiege renoek. Ijadufuo maeje asaerafa nuvuone ae sao ijia bu ura vaeva ije bu vame ijiege renoe. Ijadufuo Godi fuka ziena uri e ka ma uruvana tuaedi tiri tauseni (23,000) ijiege maza besu ijia kaniamo bu oe furi. ⁹ Ro kuke E Ireobo fu fina guomo ijadufuo nobe uri ise uruvana rena fu dabe defarure vajaga fu no kame isekafuoke. Isuibe asaerafa nuvuone gue buka ise uruvana ijiege renoe. Ijadufuo Godi fu tabare boeje kiama bu e ka uruvana sakiavo bu oe furi. ¹⁰ Ro kuke jade e ije bu e mamekanu buone ziegafiaeava ije matiana uri e jone mamekanu ije ijiege revo. Ijadufuo maeje asaerafa nuvuone

bu ijiege rena e Mosisikiro Eronina ziegafiae. Ijadufuo Godi fu anera fuone ije kiamo bu arina e uruvana kaniavo bu oe furi.

¹¹ Ro Godi fune vierafera kiamoga e ije bu ire ije isuibe reva ije abe isoena nijae. Ro vua ije bu isoeva ije fuka no jukuaruome. Ijadufuo iviama no ijia giana vieraferakina nobe uri e ije bu reva ije matiana ijiege ise renoekuae vieraferake. Ro noka vua ije bu kuaruovo ije mukoe fiena una vame maeje ijia urari karinoeke. Ijadufuo maeje maza radekuma ije funeka ma ivuake ijia ruome.

¹² Ijadufuo a vierafera a Godido nidua ijia ane daro abena oenoevoga ije nika mukoreigia one samuanamikina abe ise bino renoedufuo. ¹³ Ro kuke ni vierafera ise binobino bu one ruovo ije bu sumiki baki. Ijadufuo maeje e uruvana budua bu irufui ijieki ije biediavo. Rove Godi fu vua irere fu kuaema ije fu totomo baki. Ijadufuo irufui ije fu one ruomo ije Godire daro maga a oemarekinu irufui ije biediadufuo. Ro kuke fure ifejana vame amaeriga a irufui ije dasu akoake.

Kavene ise ijiajirro e kineki ije mukoreigia akaekafiadufuo ijene

¹⁴ Ijadufuo erafano ja isekie nika e ije bu kavene ise ijiajirro e kineki ije aroriavo ije mukoreigia giana akariafo. ¹⁵ Na vierafera jaeje jaka e vua mukoe fiena vierafero ijadufuo vua ige na ja kuariave. Ijadufuo vua irere na kuariavo ije na ma kuaria ro na kufuimevo ije ni kojo vierafero. ¹⁶ Ro maza ije no besu afuina do vuaeni ije abe Godido oemare arema abe ivo ije none Kuraesido kavuane ijadufuo daro ije akaegue abeve. Ro

kuke ire burete ije no abe ivo ije none Kuraesido surive fu abe nuvuefuo kurosi ijia baronema ijadufuo daro ije akaegue abeve. ¹⁷ Burete ije fu fae besu ijiaru rove no e uruvana no burete besu ijene abena tuase ivajuonamive. Ijadufuo no burete ije abe ivo ijia no viera fega none ma agane besu reve. Ro kuke none Kuraesina besu mazieve.

¹⁸ Ijiege ro ni e Isureroko bu reva ije giafo. E ije erarebe bu besu afuina are bu zinone ifaejevo ijia ire iva ije buneka una Godina besu mazie. ¹⁹ Ro vua boeje na kuariavo ije na ja ifejiaga ja vame ije e bu ire bino kine ise ijiebuo zinone vajiaovo ijene giana mukoe viera fekiro na ije kuariave. Ro vua ije na kuariavo ije ja fiega nabe kia ire e bu kena kine ise ije vajiaovo ije buka ire anuigino kiae? Ro kuke ja fiega nabe kuae kine ise ije bu darokino kiae? Baki, na naebe ijiege kuariae. ²⁰ Ro vua irere na kuariavo ijeja e ije bu kavene ise ijiebuo zinone ifaejevo ije bu Godi ma ijadufuo baname iso evo baki. Ro bu una Setanido kavene ise ijiebuo baname iso evo. Ijadufuo na viera fera jade urina e ije bu kavene ise ijiebuo baname iso ekinu aroriavo ijena besu mazieve. ²¹ Ro jade viera fero fune maredo ja E Ireobo ijadufuo kafusi ijia vuaeni ikinuro una kavene ise ijiebuo kafusi ijia vuaeni ivo. Jade E Ireobo ijadufuo fata ijia ire ikinuro una kavene ise ijiebuo fata ijia ire ivo. ²² Jade viera fero fune maremado no ire inokiro ije kena ufake rekiro jade ijiege viera fevo. Ije fuka naebe marei. Ro ja kojo kena una kine ise ijena besu maziekova ije jaka E Ireobo jone ije dabe defarure mave. Ijadufuo E Ireobo fu no

kame isekafuokuma nonoka daro bakido no izege fu bijukurakuva baki.

E Godi ma vierafevo ije buka ire binobino bu renoevo ijia Godi aroedufuo ijene

²³ Na ude na kuariaeva ijiege na una kuke kuariave. Ire boeje nome dazena renoedufuo rove maza bino ire gue no renoejo ije bu no ifejuovo baki ijadufuo nobe ijiege renoedufuo. Ro ije fuka ma ire boeje nome dazena renoedufuo. Rove una vame bino no kenoevo ije no e gue ifefiaga bu Godi ma vierafera vame fuone ijia nuvenoevo baki. ²⁴ Ijadufuo ire binobino ja renoevo ije jade uri josukua vierafera renoevo. Ro nika vame maeje izege ja una e gue ifefiadufuo ije vieraferinu renoefo.

²⁵⁻²⁶ Ro ja makete ijia fanuve bino giakuva nime fuaevela va ifo. Ro jade una duna binobino fanuve bu izia kena ruaeva ijadufuo kuariakinu bienirivo. Ja ijiege rekuva ije fu irere ijare iserekuma baki. Ijadufuo maeje fune buki akae ijia ijiege kuae,

Aesakae igiakiro ire boeje guove ijia naovo ije fune E Ireobo ijare nuvueluo amaeriana naejuemano kuae. Ijadufuo nome oemarekinu dazena ire boeje inoek.

²⁷ Ro ja e bino bu Kuraesi naebe ma vierafevo ijiebe kiaga ja va buina ire ikuva ni nuvedia vafo. Ja vaga bu fanuve bino kirana vajakuva jade kiako, Fanuve ige jabe kena kine ise ijadufuo zinone ifaejевано kiavo. Ro nime oemarekinu fanuve ijene kena ifo. ²⁸ Ro jane ire ikuvejo ijia e be fu kiako fanuve ige bu kena kine ise ije zinone

ifaejevano kiakuva jade ivo. Ja ijiege rekuva ije ja e ije fu ja kuariaema ije ifejave. Ijadufuo maeje ja e ijadufuo vierafe binobino ma ro ise fu viera fena kenoeno ije arafirijavo baki. ²⁹ Ro igia fie vua ige na kuaevu na joefuo kuaevu baki. Ro na e ije fu ja vua ijiege kuariamo na fuefuo ijiege kuariave. Ro na bigae jate una na kieko no irerefuo uri e guebuo viera fave ijiaru iriniana kenoekono kieke. ³⁰ Ro kuke jabite kieko ire ige no ikuvejo ije none ude kena Godido oemareva ijadufuo fu erare ire ijadufuo una nuvuesina kuaekuma bakino kiedufuo.

³¹ Rove erafano igia fiego. Irekiro do ije ja ijo ijiakina ire boeje no renoevo ije nok a Godido ive ije dabe aroekuae no ije renoeve. ³² Ro jade vame bino ja kenoevo ijia uri e Jiusi ro e Jiusi baki ro e bino Godi ma viera fevo ijiebuo viera fave ije kame arafiriajavo. ³³ Na ire binobino na kenoevo ije naka kono griesana e uruvana oemarejianoe. Ro ije na renoeva ije na none ma ijadufuo renoeva baki. Ro na viera fave naka e uruvana ifejiaga bu mukoreigia karinoke. Ro kuke rade E Ireobo fu bu karauniakiro na ijadufuo ijiege renoe.

11

¹ Na Kuraesi vame izege fu fina ke ruaema na ije matana ijiege kenoeve. Ijadufuo ni jadua vame na kenoevo ije makae none ijia nuvediena kenoefo.

Vame izege baru ro bara bu sosi guove ijia Godi aguaakinu kenoedufuo ijene

² Ro erafano iviama naka ja aroriave. Ijadufuo maeje na viera fega ja ire boeje na nijasiaeva ije ja naebe totei. Ro jakia uria griesana viera fenoeve.

³ Ro iviama na una vua binobino kuariakuvejo ni fiego. Ro vua amure ijeja, bara ije ja baru jone ijiebuo rotire ijia ijadufuo ja baru jone aguariake. Ro baru ije jadua ja Kuraesido rotire ijia ijadufuo ja Kuraesi aguarake. Ro Kuraesi fudua fu Godido rotire ijia ijadufuo fu Godi agua eke. ⁴ Ro ije fuka ma ijadufuo na vame izege ja besu sosi ijia mimatanoedufuo ije kuariako ni mukoe fiego. E fari ije fu baname isoe ro Godido vua abe kuaekuma fube nigofo fuone okuramo. Ro fu nigofo fuone okurakuma ije Kuraesi fu naebe agua emo. ⁵⁻⁶ Ro bara be fu baname isoe ro fu Godido vua be Kavene Akiae ijare viera fejaema fu ije kuaekiro viera fave. Rove fu naebe nigofo fuone okurakuma ije fuka jaeve ireobo abena baru fuone ije mame. Bara ije fu sosi guove ijia vame ijiege remo ije fuka bara be fu ebao baru turaga bu ga kuaega fu jaevemo fuka ijiege ireobo jaeve ke. Ijadufuo bara erare viera fave fu naebe ijiege jaeve kiro vierafekuma ije fuka nigofo fuone okuradufuo.

⁷⁻⁸ Ro kuke vua ijadufuo bino na kuaedufuo ijeja, e fari ije fube nigofo fuone okuramo. Ijadufuo maeje e fari ije fune Godire fu vareki amaeri. Fu viera fero fu e fari ije amaeriga fure urina ire binobino renoega e bu ijia giana una Godi aroekiro fu ijadufuo amaeri. Vame besu ijiege ro bara ije fu ire binobino renoekuma fuka vame izege fu baru fuone aroedufuo ije viera fena renoeke. Ro ije fuka ma ijadufuo maeje iko zinume ijia Godi fu naebe bara ijadufuo ikene abena e fari

ije amaeri. Ro fu e Adamudo ikene ijene abena una bara ije amaeri. ⁹⁻¹⁰ Ro kuke Godi fu naebe e fari ije amaerina kua, Ani bara one ije ifejano kuae. Ro fu bara ije amaerina kua, Ani baru one ije ifejano kuae. Ijadufuo bara ije fu nigofo fuone okurake. Fu ijiege rekuma anera boeje bu ije gana fuone oemareke. Ijadufuo maeje bara ije fu nigofo fuone okurana nuga nijaemado fu baru fuone ijadufuo rotire ijia finocke. ¹¹ Ro vua ige na kuariavo ije ni mukoreigia vierafe. Bu e fari ijiebe Godido nidua ijia buka e anuigi ro bara ije bu baki na ije kuariavo baki. Rove Godi fu vierafe bara ije fu baru fuone ije vierafeke ro baru ije fudua fu bara fuone ije vierafeke. Ijadufuo maeje bu besu karikuva bu buone ifenamike. ¹² Ijadufuo maeje no vierafe iko zinume ijia Godi fu e fari ijadufuo ane ijia abena bara amaeri. Rove iviama no kari ruovo ijia no gavone e fari boege bu bara ijiebe nafeve. Ro ije fune Godire vierafe fuone ijia ijiege reme.

¹³ Ijadufuo bara ije bu are bu afuina Godi aroevu ijia naebe nigofo buone okuriana Godido baname isoekuva ije fuka naebe mareke. Ijadufuo ni kojo vame ijene mukoreigia giakinu renoefo. ¹⁴ E boeje none vierafe. Ijadufuo e fari be fu nigofo u fuone arega fu ubomo e ije fuka korofuo jaevedufuo. ¹⁵ Ro fu bara ijare nigofo u fuone arega fu ubokuma ije fune mare. Ijadufuo maeje fune ugone fae abena nigofo fuone okuraema igeiki ijadufuo e bu fu gana aroedufuo. ¹⁶ Ro e bino ijia kariva bu vua ige na kuaevu ijadufuo madinamikuae vieraferkuva na vierafe

no una vame be izege rekuva baki. Ro kuke Godido sosi ijia budua bune vame besu ijiege renoevo.

*Vame izege do vuaenikiro burete ije idufuo ijene
(Matiu 26:26-29, Maki 14:22-25, Ruki 22:14-20)*

¹⁷ Ro erafano na kuke vua none binodua kuariakuvejo ni fiego. Vua amure ijeja na vua jone be fievo naka naebe ireobo jone oemarei. Ijadufuo maeje ja besu afuina Godido baname isoevo ije ja naebe jone ifenami rove jaka uri vame ise bino rena jone arafiranamive. ¹⁸ Ja sosi ijia besu afuivo jaka naebe oemarekinu afui ro jaka atana binobino karinoevo na ije fie. ¹⁹ Rove igia fie ije ja ijiege renoejo ije fuka naebe marei. Ro na bigae jate vierafero ja ijiege ata binobino karinoekuva e bino bu jone izege ja ma vierafera kevo ije giana kame aroriakuae ja ijadufuo ijiege reve. ²⁰ Ro kuke maza ije ja besu afuina ire ivo ije ja izege Jesu Kuraesi fu nuvuefuo kurosi ijia baronema ije ja abe ma vieraferkinu renoevo baki. ²¹ Ijadufuo maeje ja maza ije Jesu fu izege joefuo baronema ije vieraferkuae ire ikuvejo ije jaka joe samuanamivo baki. E gue buka migegire ire uruvana iko buka deufiame ro e gue bu ire isema ivo ijadufuo buka una vasiakuma vake. Ro kuke e gue buka do vuaeni uruvana ina nigofo kame kuderivate. ²² E boeje jaka e juaeki ijadufuo ja irerefuo naebe gire jone ijia ire ro do iga fu mukoe deufiame? Erafano ja ijiege revo ije fuka vame ma ise. Ja ijiege revo ije jaka jaeve ireobo abena e ije bu ire baki ro sinuome baki ije miave. Ijadufuo maeje bu ire bakiga bu umuikiriasana ire ikuae ruove. Ro na bigae jate Godido e ije jaka

naebe mukoe aguariakuae vierafevo ijadufuo ja ijiege reve. Ro ja ijiege rekuva na ja nabe arorikae.

²³ Na vierafe na E Ireobo ire radekuma ije fu e vua fuone fievo ijena ima ijadufuo zinume maeje kuariaga ja mukoreigia fiedufuo. Ro vua ije fu E Ireobo ijare nijasiema na ijene kuke una ja kuariakuveje. Ro vua ije fu ijiege kuarie, Muge besu ije e Judasi fu Jesu abena e Jiusi ije miaema ijia Jesu fu e vua fuone fievo ijena besu afuina ire i. ²⁴ Fu burete fae be abena Godido oemare areme abe isesina tuasei. Areme fu kena ivajiakinu kia, Burete ige fu surive none ijieki. Ijadufuo na surive none ige abena joefuo baronekiro miave. Ijadufuo ja oenoene besu afuina burete ije ikuva ni irere nare joefuo reva ije vierafero kiae. ²⁵ Fu ijiege rei areme fu una kuke urina kafusi ije do vuaeni veseva ijene abei. Areme fu kiae, Do vuaeni ige kafusi igia nafuema ije fu kavuane none ijieki. Ro kavuane none fuka ma darokido fu ise jone boeje sojiaga ja una Godina besu mazieke. Ijadufuo ja oenoene una besu afuina do vuaeni ijene ikuva ni izege na joefuo baroneva ije vierafero.

²⁶ Ijadufuo ja ivia igia zinuivena vakuma maza ije E Ireobo fu una ruomo ijia ja besu ijiege afuina burete ikinu ro kafusi igia do vuaeni ije ivo ijia ni izege Kuraesi fu e boegiebuo baronema ije vierafero. ²⁷ Ro igia fie, e be erare fu naebe E Ireobo ije aguaekinu burete ijiakiro do vuaeni ije kena ino e ije fuka ise reme. Ijadufuo maeje fu E Ireobo ijadufuo surive ijiakiro kavuane ije fu mukoreigia aguariamo baki. ²⁸ Ro kuke e

besubesu nodua noka konuvuo mukoreigia vierafedufuo. No viera fega no ise bino rejoga ije noka ude ise nuvuone ijene migegire furana Godi kuarake. Areme no ijare sone burete ijia kiro do vuaeni ije kena ike. ²⁹ Ro erare fu Kuraesi kurosi ijia fu baronema ijadufuo maeje fu naebe mukoe viera fe. Ro fume burete ijia kiro do vuaeni ije kena ikuma ije E Ireobo ijare korofuo e ije dabe isekafake. ³⁰ Ja e uruvana ja vame ije ja naebe mukoreigia viera fekinu ijiege renoevo ijadufuo e gue jaka mamoekinu adame ise uruvana abena oeve. ³¹ Ro e gue no konuvuo migegire vame ise nuvuone ije giana una kuderiana vame ma ijiaru kenoejobitie E Ireobo fube no kena isekafuoke. ³² Ro ije fu no kena isekafuomo ije fu no nijasuome. Fu viera fero fu ijiege nijasuoga no una kuderiana e fuone maeje fu viera fera ije rena karikiro fu ijiege reme. Ro kuke fu viera fero fu iviama no kena isekafuokina maza rade fu e boege kame isekafiamo ijia fube una no kena buina besu isekafuokiro fu ijadufuo reme.

³³⁻³⁴ Ijadufuo erafano na ja soesoena kuari avono ni mukoe fiego. Ja oenoene besu afuina ire ikinu izege E Ireobo fu e boegiebuo kurosi kave ijia isejavaema ije viera fukuva ni mukoreigia joe samuanamikinu ire ifo. Ni mukoreigia giaga e boeje bune rua furijoga ni ijare ire ifo. Ro erare fu viera fega fu vasia oema ijadufuo fu kairafa fuone gue fu naebe samuagiakiro viera fekuma e ije na viera fe fuka ude gire fuone ijia ire ina ruadufuo. Fu ijiege rekuma ije fu korofuo isekafanamimo baki. Ro una vua bino ije ja fasi isoena kuaria eva ije na sone na vuako ijia kuariana nijasiake.

12

Kavene Akae fu fuone viera fema ijia e ije Ku-raesi ma viera fevo ije vame binobino buone remo ijene

¹ Ro kuke ja Kavene Akae ije fu izege e binobino daro miako bu i binobino meno evo ja ije fieku ae kuarie. Rove erafano na viera fe jaka vame ijene mukoreigia fiedufuo. ² Ude ja naebe Godi ma viera feva ijia jaka e ije bu godi kufui ijie buo baname iso evo ije nuvediana vame buone abei. Ja ijie ge renoeva ijadufuo vame ise buone ijare ja kame maniaerumoga jaka una vame ise binobino kenoe. ³ Ijadufuo ja vame izeki ijia e ije bu Godido Kavene maeje abena vua kua evo ije mukoe giana viera feke? Ro vame ije ja e ije giana viera fedufuo ije fu ijie ge. E ije fu Godido Kavene maeje ijare niroko fu oenoeno ije fube kuaeko, Jesu fuka e buzeno kua eke. Ro kuke e mujue be fu erare kuaeko Jesu fu E Ireobono kuaekuma baki ro fune e ije fu Godido Kavene abema ijare ijie ge kuaedufuo.

⁴ Ro noeje fune Godido Kavene ijare daro muoga no i binobino mukoreigia meno eve. Rove Kavene ije fu binobino baki ro fune Kavene besu ijare ijie ge reme. ⁵ Ro i binobino no meno evo ije none E Ireobo besu ijadufuo i ijene meno eve. ⁶ Ro kuke e ije buka vame binobino ijia meno eve. Rove fune Godi besu ijare e boeje darokiro viera fe ije vajiako bu i buone ije mukoreigia meno eve. ⁷ Ro fune Godido Kavene ijare e besubesu erarebe no Kuraesi ma viera fevo ije daro muoko no e binobino ifejano eve. ⁸ Ijadufuo

na vame izege Kavene Akae fu i meno na ije nijasiako ni fiego. Fune Godido Kavene ijare e bino daro miako bu Godido vierafe ije giana una e gue kuariave. Ro fune Kavene Akae besu ijare e gue daro miako bu Godido vua maeje mukoe vierafera una e gue nijasiakinu ifefiave.

⁹ Ro kuke fu Kavene Akae besu ijare una e gue daro miako buone ma vierafevo ije buka biona mamekanu reve. Ro kuke fu Kavene besu ijare una e bino daro miako bu e adagi ije karauniave.

¹⁰ Ro fu Kavene Akae besu ijare e gue daro miako bu ire sumiki binobino ema bu revo baki ije reve. Ro kuke fu una e gue daro miako bu Godido itire ijia vua fiena una e gue kuariave. Ro fune Kavene besu ijare e gue daro miako bu e ije bu Godido Kavene ro kavene ise ije abeva ije samadukua giana kuariave. Ro fune Kavene besu ijare e gue daro miako bu isama binobino bu naebe vierafeva ije kuaeve. Ro kuke fu e gue daro miako bu e ije isama binobino ijia kuaevu ijiebuo vua ije ke kuderiana e ije Kuraesi ma vierafevo bu afuivo ije kuariaga bu fieve. ¹¹ Ijadufuo fune Kavene besu ijare ire boeje renoekinu ro daro maeje binobino e besubesu fu vierafera ije vajiamē.

Foru fu vajae nuvuone ijia bijana kuaema ijene

¹² Na vierafe Godi fu irerefuo i binobino vajuoga no menoejo na ijene be bijana kuariako ni mukoe fiego. Vajae nuvuone foteke ige fuka besu ijiaru rove gome fuone fuka boeje. Vame besu ijiege ro E Ireobo nuvuone Jesu Kuraesido e ije nokā e binobino rove none agane besu.

¹³ Ijadufuo Godi fune Kavene fuone besu ije

abena oe nuvuone guove ijia nujaejue. Isuibe noeje noka nuvueblo karinoe rove iviama none una Jesudo e ijena besu mazie. E gue nono e Jiusi ro e gue no e Jiusi baki. Ro kuke e gue nono zinume abevo baki ro nome e gueblo i mejiavo. Ro e gue nonoka e mamekanu rena daze karinoevo. No ijiege renoejo ijia Godido Kavene ijare no kena una besu afuina unue. Fure e besubesu oe nuvuone ijia fina daro muoko no fuefuo i binobino menoeve.

¹⁴Vajae nuvuone fu gome binobino bijia naema ijiege E Ireobo ijadufuo e boeje budua bu ijieki. Godi fune i binobino no menoedufuo ije kena e binobino no vajue. ¹⁵Na i binobino Godi fu kena vajuomo ijadufuo be bijana kuariako ni fiego. Dia tare nuvuone bube urina kuaeko, Naeje na umui tare ije fu vajaema ijia ifema ijieki bakido nana noebeno kuaeke. Dia tare fu vua ijieki kuaeke rove fuje fu uria vajaema ijadufuo gome be. ¹⁶Ro kuke adane nuvuone bube kuaeko, Naeje na niome ije fu vajaema ijia ifema ijieki bado nana noebeno kuaeke. Adane fu vua ijieki kuaeke rove fuje fu uria vajaema ijadufuo gome be. ¹⁷Ro no vajae nuvuone gome binobino bu baki ro nome niome ijiaru bijiaemabitie no izege ire binobino fieke? Ro kuke vajae nuvuone fu gome binobino fu baki ro fume adane ijiaru bijiaemabitie no izege ire binobino ijiebuo udi ije fieke? ¹⁸Rove Godi fune ma ijadufuo vajae nuvuone gome bino ije kena are buone ijia bijiaejue. Ijadufuo vajae gome binobino ije bu i irere Godi fu vajaema bu ijene meve. ¹⁹Ro kuke vajae nuvuone fu gome binobino bijiaema baki ro fume gome besu

bijaemabitie ja vierafega nobe ema vajae igege
rena oenoke?

²⁰ Ije fuka baki ijadufuo maeje bu vajae nuvuone gome binobino ijiebe besu afuiva ijadufuo bu vajae foteke ijene amaeri. Ijadufuo Godi fune vame besu ijiege rena e besubesu i nuvuone binobino no menoedufuo ijene vajue rove nokuria Jesudo agane besu.

²¹ Ijadufuo vajae gome nuvuone boeje bu vajaema ijia ifeva ije buka buone ifenamikuae bu ijadufuo vajaema ijia ifei. Ijadufuo niome fube umui tare ije kuako, Na aeje naka isediemono a ni garege vano kuake. Ro kuke nigofo ije fube dia tare ije kuako, Na aeje naka isediemono ni garege vano kuake. ²² Bube ijiege kuaeke ijadufuo maeje vajae gome binobino buka i buone ije mekuae bu vajaema ijia ifei. Ro vajae gome nuvuone bino no giaga buka garuki rove buka nuvueluo i anuigi bino vajae nuvuone ijia meve. ²³ Ro vajae nuvuone gome bino no giaga buka anuigi baki rove nokuria bu mukoreigia samuagiave. Ijadufuo vajae sauiki nuvuone gue no vierafe nobe kena samadiredufuo rove nokuria mukoreigia aguariave. ²⁴ Ro vajae gome gue no giaga bune maradiaeva ijadufuo no ireobo vierafevo baki. Ijadufuo vame besu ijiege Godi fune vierafe fuone ijia vajae nuvuone gome binobino ije kena besu afuina bijiaejue. Fu vierafe nokuria vajae gome nuvuone gue no kuae bu anuigi bakino kuaevi ije mukoreigia samuagiakiro fu ijiege vierafe. ²⁵ Ijadufuo maeje fu vierafe e fuone boeje vajae fuone ijieki bube una bue madinamikinu zienamike. Ro bume oe besu rena uri besu

afuina i menoake. ²⁶ Ijadufuo vajae gome besu fu vajae fiane abena isejavaemo ije vajae foteke fuka isejavaeme. Ro kuke bu vajae gome besu dabe aroeovo ije vajae foteki fuka oemareme.

²⁷ Ro vua ige na kuaeve ijadufuo maeje ijeja e boeje jaka afuina Kuraesido vajae ijia besu ifeve. Rove ja vajae gome binobino no bijana kuaeva ijiege ja sosi ijadufuo i binobino menoeve.

²⁸ Ijadufuo Godi e ije bu sosi ijia imedufuo fu kema ije amure fu e Afasero ijene kei. Ro una e gue fu kema fu e ije bu Godido vua abe e gue kuariavo ijene kei. Ro ura ijuone buone ije fu e ije bu Godido vua maeje abena e gue nijasiavo ijene kei. Ro ura ijuone buone fu e gue daro miaga bu ire sumiki binobino renoeve. Ro ura ijuone buone ije fu e gue daro miaga bu e adagi ije karaunianoeve. Ro kuke ura e gue Godi fu daro miaga bu e gue oefiadiaevo ije dasumianoeve. Ro kuke una e gue ije fu daro miaga bu e nigofo rena Kuraesido sosi ije samuagiave. Ro una e gue ije fu daro miaga bu urina isama binobino bu naebe kuaeve ije kuaenoeve. Vame ijieki ijia Godi fu i fuone binobino e binobino vajiaga bu menoeve.

²⁹⁻³⁰ Ro erafano ni mukoreigia vierafevo. Godi fu naebe e boege no kuo, Ja i none besu ijiaru afuina meno kue. Ijadufuo jade vierafero e boeje noka uri Afasero rekinu ro kuke e Godido vua vierafena kuaeve ijene rekiro jade ijiege vierafevo. Ro kuke jade vierafero e boeje noka uri Godido vua maeje abe e gue nijasiakinu ro ire sumiki binobino rekinu ro e adagi karauniakiro jade ijiege vierafevo. Ro jade vierafero e boeje noka uri isama binobino kuaekinu ro e ije bu isama

binobino kuaeko ijiebuo vua ije fiena ke kuderia una e kuariakoro jade ijiege vierafevo. Ro Godi fune e besubesu i binobino no menoedufuo ije fune kena vajue. ³¹ Ro ja vierafe jakা Godi kuaga fu Kavene ijadufuo daro ije miaga ja i anuigi binobino menoekuva ije ni kuaga fu vajiafo. Ro iviama naka vame maeje ja ma karidufuo ijene kuariana nijasiavono ni mukoreigia fiefo.

13

Oetuanamivo ijare ire boeje asidiaema ijene

¹ Na vierafe naka uri ire sumiki rena e boeje ro anera ijiebuo isama ije fiena kuaenokiro vierafe. Rove na naebe una kairafa gue oetuakuva ije isama binobino na kuaekiro vierafevo ije fuka ma baki. ² Ro na vierafe naka Godido vua ije fiena una e gue kuariakinu ro ire boeje vieraferkinu ro kuke Godido ire sauiki boeje giana vierafe furikiro vierafeke. Rove na naebe una e gue mukoreigia oetuakuva na vierafe ire boeje na rekiro vierafeva ije buka ma baki. Ro kuke na vierafero none na Godi ma vierafevo ije fuka ma darokido na Godi baname isoena kuaga fu uruo mamekanu ije kiaga bu biona una ae bino irekilo na ijiege vierafeke. Rove na naebe kairafa none gue oetuakuva ije naeje naka e ma baki. ³ Ro na vierafe naka uri sinuome none boeje karina una e sinuome baki ije ivajia ro kuke naka Godido vua maeje abe kuaenoevo ijadufuo e buka kaniega na baronekiro na ije vierafe. Rove na naebe una e gue mukoreigia oetuakuva ije ire boeje na mukoreigia renoeva ije buka ma buzeme ijiaru.

⁴ Ro iviama ige na una izege no e gue mukoreigia oetuadufuo na ijene kuariako ni fiego. Amure ije no e binobe nuvuone ise bino rekuva nobe una ije ireobo vieraferkiro nome oe vafaena ise buone giana dazeke. Ro kuke noka e vajuki rena e boeje mukoreigia ifejiadufuo. Ro e guebuo sinuome nobe giana oe isema vierafekiro aroekarana ive nuvuone kame ajiaga e gue kame aridufuo. ⁵ Ro no e oetuakuva noka bu mukoreigia aguariakiro nobe uri nuvuosukua vierafenoekinu ro maza bino nobe zienoedufuo. Ro no e oetuakuva nobe uri e ije bu isuibe ire ise bino nuvuone reva ije una vierafenoekiro nome giana totedufuo. ⁶ No e oetuakuva ije e gue bu ire ise bino rekuva nobe giana oemaredufuo. Ro no giaga bu vame maeje kenoevoga ije noka oemaredufuo. ⁷ Ijadufuo no kairafa nuvuone no oetuavo bu ise bino nuvuone rekuva noka faememarena uria bu mukoreigia oetuakinu ifejiadufuo. Ro kuke noka maza boeje e gue ifejiaga bu vame ma ijiaru kenoedufuo.

⁸ Ijadufuo i binobino ije Kavene Akae fu daro muokinu vajuoga no menoeko ije buka ma anuigi. Rove maza abekuma i ije no menoeko ije bu bakireke. Ro ire ije ka anuigi fu maza rade furikuma baki ijeja oetuavo ijene. Kavene ije fu i binobino vajuona kuo, Godido vua maeje abe e kuariakinu e guebuo isama ijia kuaekinu Godido vua maeje abe e gue nijasiano kue. Rove ije boeje maza rade buka bakireke ro oetuavo ije fume ijia navake. ⁹⁻¹⁰ Rove vierafe nuvuone ije buka ma isesina ijadufuo maza bino no Godido vua ije e kuariavo ije no vua maeje rotire gamia naovo ije

kena kuariavo baki. Ro rade Godi fu ire boeje samadukua nijasuoga no una vua fuone maeje rotire ijia naovo ije mukoreigia gia vierafena e kuariadufuo.

¹¹ Ijiege ro na uria ame isekube reva ije na ame isekube igege vierafena kenoe. Ro iviama nane urina e maki reva ije none vierafe ije fune ubaere. Ijadufuo na una kuke ame isekube ijiege vierafena kenoevo baki. ¹² Vame besu ijiege iviama no Godido vame ije nome sibaneke bino giana vierafevo. Ro rade Godi fu ire boeje kena amaeria furikuma ijare no sone ire boeje samadukua vierafedufuo. Na izege fu iviama oe none ije mukoe giena vierafema ijiege nadua na kono ire boeje ijiege giana vierafedufuo.

¹³ Ijadufuo iviama ige Godi fu vierafe noka ire inokubeke ije uria giriesana revadufuo. Amure ije fu vierafe noka fu ma vierafena ifenake. Ro ire be ije fu vierafe noka ire maeje Godi fu nuvueluo saove gufia reko kuema ije oe vafaena samuakinu karidufuo. Ro ura be ije fu vierafe noka nuvuone mukoreigia oetuanamidufuo. Ro ire inokubeke ijia ire ije ka ma anuigi no abe ni veri vadufuo ijeja noka nuvuone mukoreigia oetuanamidufuo.

14

*Jone ifenamina izege ja Kuraesi ma vierafevo ije
kena gikikimana refo*

¹ Ijadufuo vame oetuanamivo ije fuka ma ire anuigi be. Ijadufuo nika uri vame izege ja e oetuaadufuo ije maza boeje giriesana renoefo. Ro

kuke ni E Ireobo Jesu kua fu daro miaga ja i binobino Kavene Akae fu kena e Jesu ma vierafevo ije vajiamo ije vajiaga ja menoedufuo. Ro i ka ma anuigi ja menoedufuo ije ja Godido vua maeje fiena una e gue kuariadufuo. ² Na ijiege kuariavo ijadufuo maeje e be fu isama be fu naebe ude vieraferma ijia kuaemo ije fu e boeje kuariamo baki ro fu Godi fuosukua kuarame. Ro kuke e boeje bu isama ije fu kuaemo ije bu naebe vierafe. Ijadufuo maeje e ije fu Kavene Akae ijadufuo daro ije abena vua ma sauiki ijene kuaeme. ³ Ro e ije fu Godido vua fiena abe samadukua e kuariaga bu migegire fievo ije fuka mukoreigia ifejjame. Ijadufuo bu irufui ro oefiane bino biediakuva buka korubuo giriesana asuseke. ⁴ Ro e ije fu isama bino naebe vieraferma ijia vua kuaemo ije fume fuone ifenamikiro vierafe. Ro erare fu Godido vua ije abe kuaena samadirega e boeje bu mukoe fievo ije fuka Godido e boeje ijia afuivo ije mukoe ifejjame.

⁵ Ro na vierafe none be kuariako ni fiego. Ja Kavene Akae fu daro miaga ja isama ije ja naebe fievo ijia e vua kuariakuva ije fune marei. Rove na vierafe Kavene Akae ije fu kuke daro miaga ja uri Godido vua ije abena e kuariakuva ijare fuka ma mukore. Ro una isama bino ijia kuaenoedufuo ije fuka anuigi baki. Ijadufuo maeje e be fu vua a kuaemo ije naebe abe dakudena e ije mukoe nijasiakuma ije vua one fu izege bu ifejiakuma baki. ⁶ Ijadufuo erafano igia fiego. Na maza be ijia ja giake vuako ijia na urina isama be ja naebe fievo ijia vua kuariakuva ja izege vierafeke? Ja vierafe na ijiege rekuva ije nabe

ja ifejiake? Na vierafe ije fuka ma baki ro vame besu na ja ifejiadufuo ije naka Godido vua na fieva ije abe ja kuariake. Ro kuke na irere Godi fu nuvuefuo rema ije abe ja kuaria ro Godido maeje abena nijasiakuva ijare naka ja mukoe ifejiadufuo.

⁷ Ro kuke na vua bino bijiana kuariako ni fiefo. Ire zae ije fu ema igege vua kuaemo baki. Ijadufuo a abena dua irere a urukuvenco ijadufuo vajakuma e boeje bune zae ijia fiela dua ijadufuo uruke. Ro e be fume uri zae fuone dabe mutumutukinu uri dua kuanā dabe iseremo ije e boeje bu izege fienamikinu dua mukoreigia uruke? ⁸ Ro kuke e bu bijaekuvejo ije e be fu urina vegu dabe ufeno. Fu ufega e boeje bu vierafero maza ije bu bijaedufuo ije fune ruaemaro bu ijiege vierafevo. Ijadufuo e vegu ufemo ije fu naebe abe mukoreigia ufekuma e bijaevi ije bube migegire urina bijaekuae samuake. ⁹ Ijadufuo vame besu ijiege jadua ja urina isama ije e boeje bu naebe fievo ijia vua kuaekuva e ije bu izege vua ja kuaevi ije mukoe fieke? Ja ijiege rekuva ije vua jone tame dabe ijia niseke.

¹⁰ Ro kuke igia fie, are irore boege fuka isama ma uruvana ijadufuo e ije bu isama binobino ijia vua buone kuaena fienamivo. ¹¹ Ijadufuo e be fu isama be na naebe fievo ijia vua kuariekuma na izege una vegue kuarakuva baki. Ijadufuo no e ijiaki nokan e ae binoko igege irena nuvuone nuanamike. ¹² Ijadufuo jadua ja vierafe jakia Kavene Akiae ijadufuo daro ije abekuae ireobo vierafe. Ijadufuo ni E Ireobo kuaga fu daro maeje

vajiaeckina ja Godido e ije ifejiaga bu una Kavene ijia mukoreigia ubaeradiadufuo.

¹³ Ijadufuo erare fu isama binobino ijia vua kuaekuma ije nine una kuke Godi kuaga fu ifejadufuo. Fu ifejana daro maga fu vua fu kuaema ije abe dakudena una e boeje sosi ijia afuiva ijiebuo isama ijia samadukua kuariaga bu mukoreigia fiedufuo. ¹⁴ Ro na kuke isama be na naebe fievo ijia baname isoekuva ije vua irere na kuaevu ije nabe mukoe vierafedufuo. Ijadufuo maeje fune kavene none ijare fuosukua baname ijene isoeme. ¹⁵ Ijadufuo na izege reke? Maza bino kavene none fuka isama bino ijia Godi baname isoekinu dua urukafake. Ro kuke maza bino na isama ije na fiema vierafeva ijia Godi baname isoekinu ro dua urukafake. Na ijiege rekina na vua irere na Godi oemarejavo ije naka fiekinu vierafeke. ¹⁶ Ro maza bino jaka kavene jone ijena isama binobino ijia Godi aroekinu fuone baname isoeko. Rove e be fu vua jone naebe fiemo fu jaena ijia fikuma ije ja izege vierafeke? Ja vierafe e ije fune vua irere ja Godi kuaravo ije fune fiedo fu jaena besu maremano kuake. Ije fu baki! ¹⁷ Ijadufuo baname jone ja isoena Godi oemarevo ije fune marei. Rove e ije fu jaena fino ije baname jone fu naebe fu ifejae.

¹⁸ Naka Godido ireobo oemareke. Ijadufuo maeje na nosukua fivone Godi fuka daro miega na isama binobino ijia mukoreigia baname isoeko. Ijadufuo na vieraferga vame ijiege no revo ije naka nare ja mukoreigia asidia. ¹⁹ Rove na are ije bu baname isoeko guove ijia Jesu Kuraesido e boeje bu afuivo ijia nabe ijiege isama binobino

ijia kuariake. Ro name uri vua ije e bune fiена vierafedufuo ijiaru kuariake. Ijadufuo na isama e bu fievo ijia Godido vua maeje sibaneke kuariakuva ije fu mareke. Ro na uri isama e bu naebe fievo ijia vua uruvana kuariakuva ije fuka naebe marei.

20 Ro erafano jade uri ame isesina igege vierafevo. Ro ni ame isesina ije bu naebe ise bino rekuae vierafevo ijiege jadua jade ise bino rekuae vierafevo. Ro nika jone izege ja Kuraesi ma vierafevo ijia e damuiki igege vierafenoe. **21** Ijadufuo maeje Godi fune isuibe buki akae bu isoeva ijia ijiege kuae,

Na aesakae bino ijia e bino kiaga bu e none ije isama binobino ijia vua kuariake. Rove e none ije bu vua ije na kuariakiro vierafeva ije bube mukoe fieke.

22 Ijadufuo na vierafe isama binobino ja kuaenoevo ije Godi nuga fuone ije fune ijifureki abena e ije bu fu naebe ma vierafevo ije nijasiame. Rove Godido vua maeje ka mamekanu bu rotire gamia sauiva ije bu e ije fu ma vierafevo ijiebe giana vierafedufuo.

23 Ijadufuo Godido e boeje sosi ijia besu afuina isama binobino ijia vua kuaevi ijia e Godi ma vierafevo baki ije bu aruna vua ije fiekuva bu izege mukoreigia vieraferkuva baki. Ro bume uri bue ganamikinu kuaeko, E ije bute bu nigofo iserevano kuaek. **24** Ro ja Godido vua ije sosi jone ijia isama jone ijia kuaevi ije e be fu Godi naebe ma vierafermo fu vua irere ja kuaevi ije fiekuma fuka mukoe vierafedufuo. Areme fu

uri kuaeko, Nanaka e ise uruvana renoejo ijadufuo nane vame ije isejavaedufuo ijia manivono kuaeke. ²⁵ Ro e ije fu ijiege remo ije vierafe boone boeje bu sauiva ije buka samadirega e boeje bu giake. Ro kuke fuka Godido nidua ijia augesana baname isoeko. Areme fu una uri e ije ja Godi ma vierafevo ije giana kuako, Godi funeka ma jaena igia fino kuaeke.

Vame maeje no sosi ijia Godi aroedufuo ijene

²⁶ Ijadufuo erafano na vame maeje ja izege besu afuina Godi baname isoovo ije kuariako ni fiego. Ja oenoene besu afuivo ije e be fu dua urudufuo. Ro be fu Godido vua maeje abe kuariana nijasiake. Ro be fu vua sumiki be Godire kuaraema fu ijene abena e gue kuariake. Ro be fu isama be fu naebe fiemo ijia Godido vua maeje abe kuaeke e be fu vua ije abe dakudena una e boeje kuariake. Ro ire binobino ja revo nika vame izege ja Godido e boeje bu sosi ijia afuivo ije ifejiadufuo ijiaru vierafera renoefo. ²⁷ Ro e bino ijia kariva bu vierafe bu isama bino bu naebe fieva ijia urina vua kuaekuva ije fune mare. Rove buka e inokiro ro baga e inokube bu ijiege rekuva ije fune mani. Rove bu rekuva ije buka buone ajanamikinu kuaekuva ije fune maredufuo. Ro kuke e be fuka samuaekina fu migegire uri vua buone ije abe dakude isama ijia kuaega e boeje bu mukoe fiedufuo. ²⁸ Ro gaga e vua ije abe dakudedufuo ije fu bakikuma ije na vierafe e ije bube vua bino kuaedufuo. Ro bume mauike karina vua irere bu vierafera ije bue kuaekinu ro Godina kuaeke.

²⁹ Ro kuke e bino bu vierafe bu vua bino Godi fu kuariaema bu ije e sosi ijia afuiva ijiebuo isama ijia e nijasiakuae vierafekuva ije fune mare. Rove na vierafe buka e inokiro ro baga e inokubeku ijiaru urina bue ajanamikinu vua kuariadufuo. Bu ijiege rekuva e boeje bu vua buone mukoreigia fiema viera fedufuo. ³⁰ Ro e be fu uria vua kuaemo ijia kaifuo be fudua fuka Godire vua ma be nijaema fu ije kuaekiro viera fe. Fu ijiege viera fe kuma ije na viera fe e ije fu ude uri vua kuaemo ije fuka migegire e ije are arejaga fu vua fuone kuaekuma ije fuka mareke. ³¹ Rove na viera fe buka buone ajanamikinu kuaekuva fuka mareke. Bu ijiege rekuva e uruvana bu vua ije bu kuaevu ijia vua ma bino fieke. Ro kuke bu vua ijiebe daro miaga bu Godi mukoreigia irinadufuo. ³²⁻³³ Ro igia fie e be fu vua be Godire viera fe jakuma fude migegire uri vua ije abe kuaedufuo ro fuka sone oe vafaena samuadufuo. Ijadufuo maeje Godi fu viera fe nobe urina totenamina isema renoedufuo. Ijadufuo ja sosi ijia afuina Godi baname isoekuva nika vame maeje Godi fu oemaedufuo ijia renoefo.

³⁴ Ro kuke ja sosi ijia afuivo ijia bara boeje bude vua kuaekiro bume mauike karidufuo. Ijadufuo maeje buje no naebe daro miaedo bu vua bino kuaekiro bume barurafa buone ijiaru samuagiadufuo. Ijadufuo maeje vua ije fune e Mosisire akae fuone ijia isoena kuaema ijadufuo bube ijiege redufuo. ³⁵ Ro bu vua bino viera fena duna bino kiakuae viera fe kuma ije na viera fe bu sone una va are buone ijia barurafa buone ijene kuariadufuo. Ijadufuo maeje bara ije bu

sosi guove ijia vua bino ijiege kuaekuva barurafa buone ije buka jaediavo.

³⁶ Rove na vierafe ja na kuariavo ijiege revo baki. Ja vierafero ja jare amure Godido vua ije abena e gue kuarianoevoro ja ijadufuo ijiege renoeve. Ro kuke ja vierafero jare josukua Godido vua maeje fievaro ja ijiege reve. Vame ije ja ijiege renoejo ije na vierafe fuka ma baki ijadufuo jakaa rededufuo. ³⁷ Ro e be fu vierafera fune Godire daro maema ijadufuo fu vua fuone abe e gue kuariame. Ro kuke fu vierafera fune Godire daro maema ijadufuo fu ire binobino renoeno. Ijadufuo e ijieki ijare vua ige na isoena kuariavo ije fune E Ireobo ijare kuariemaro ro fu ijiege vieraferke. ³⁸ Ro e ije fu vua none ige na kuariavo ije fu naebe besu nosiki ijiege vieraferkuma ije jade vua fuone fu kuariamo ije fienda iriniavo.

³⁹ Ijadufuo erafano na vierafe jase urina Godido vua maeje abena e gue kuariadufuo. Ro kuke jade e ije bu isama binobino bu naebe fieva ijia vua kuaevi ije vafiavo. ⁴⁰ Ro ire boeje ja renoekuva ije nika mukoreigia vame maeje Godi ro e boeje bu oemadiadufuo ijia renoefo.

15

Jesu Kuraesi fu baronena una urima ijene

¹ Ro erafano iviama na vierafe na ja ifejiana ejafiaga ja Jesu Kuraesido vua ije mukoe fienda vieraferdufu. Na ude na ja giake vuaeva ijia vua fuone nane abena ja kuariavo Jane fienda ma vieraferi. Ijadufuo iviama jone mumaza ja karina ruovo ije Jane vua ijia bijuana karinoeve.

² Ijadufuo ja uria giriesana Godido vua maeje na kuariavo ja fieva ije abe uti farena karikuva Godi fu vua ijadufuo duvado ijia ja karauniake. Ijadufuo janika vua ije na kuariaeva ije abe ma vierafefo. Ro ja naebe vua ije abe ma vierafekuva ije jone ja ma vierafevo ije fuka buzeme redufuo.

³ Na iko zinume ijia nane vua boeje izege E Ireobo fu kuariema ije nane abena ja kuariae. Ro vua boeje fu kuariema ije buka anuigi ijiaru ijadufuo jaka vua ije ma vierafedufuo. Ro vua amure ije ja ma vierafedufuo ijeja Jesu Kuraesi fu isuibe bu buki ijia isoena kuae fu ise nuvuone ijadufuo baronekono kuaeva ije fune riarema ijadufuo ja ma vierafedufuo. ⁴ Jesu fu baronemo bu abe mako ruvoga fu mu inokubeke furiko fu una uri. Ijadufuo vua ije bu isuibe buki kafare ijia isoena kuaeva ije funeka ijiakuma riarei. ⁵ Ro kuke ude na kuariaeva ijiege fu una uri areme fu una kuke e Fita kuavo ije bie. Ro rade fu e tuero vua fuone fievo ije fu kena uniaema ije biediae. ⁶ Areme rade fu e ka ma uruvana (500) bu fu ma vierafevo ije ka maza besu ijia biediae. Ro e ma vierafevo ije bu fu gaeva ije e sibaneke bune oe ro e ka ma uruvana bu uria kari. ⁷ Areme rade fu una e Jemisi bie areme una kuke e Afasero fuone ije biediae.

⁸⁻⁹ Ro ma radekuma ije fu kuke Foru nadua biediemo na gavoga fu kiemo na Afasero fuone rei. Ro e Afasero boeje ijiebuo uve ijia naeje naka ma e anuigi baki. Ro kuke na bu e Afaserono kiedufuo ije naka naebe mani. Ijadufuo maeje nare Godido e ijene kame arafiria voga buka uruvana isejavae. ¹⁰ Rove Godi na fu naebe abena

isekafie. Ro fume fuone maeje abe nijasie areme na marejiena kiemo na e Afasero fuone rei. Ro Godi fu fuone maeje fu naebe abena vajae none ijia nise. Ijadufuo maeje naka griesana fuefuo i menoe. Ro ja e Afasero boeje kena mazie guobitie ja guoga naka nare mukoreigia fuefuo i menoeko ja ije gieke. Ro i ije na menoeko ije na daro none ijia menoeko baki ro fune Godire na marejiek na i fuone ijene menoeko. ¹¹ Ijadufuo erafano igia fie, Godi vua maeje funeka besu ijiaru ijadufuo na ro e Afasero gue ije none vua besu ijene abe e kuarianoeko. Ro kuke jadua Jane vua ni besu ijene abe ma vierafeve.

No oena una uridufuo ijene

¹² Rove erafano na duna be kuariako fiego. Ja vua ije no kuariana kia, Godi fu Kuraesi baronemoga fu kuamo fu una urimano kiaevo ije Jane ma vierafe. Ro ja irerefuo e gue ja kuaevu e bu oekuva bube una urikono kuaeve? ¹³ Ro igia fie, e ije oevo ije bu ma naebe una urivobitie na vierafe Godi fu Kuraesi fu baronema ije fube kuaga fu una urike. ¹⁴ Ro Godi fu Kuraesi fu naebe kuamo fu una urimabitie na vierafe Kuraesido vua ije no abe kuaenoejo ije noku ma kufuimedufuo. Ro kuke jadua ja irere ije ma vieraferkuva baki. ¹⁵ Rove Godi fune ma Kuraesi fu baronemoga fu kuamo fu una urima ijadufuo no vua ije abena kuaenoeve. Ro e ije oevo ije Godi fu naebe kiaga bu una urivobitie jakuna no kuoko, Vua ije ja kuaenoevo ije jaku kufuimenoeveno kuoke. ¹⁶ Ro Godi fu e ije bu oevo ije fu naebe kiaga bu una urivobitie na vierafe fu naebe Jesu Kuraesi kuamo fu una uri.

17-18 Ro fune ma fu naebe ijiege remabitie jaeje ja era ma vierafekuva baki. Ijadufuo jone ma vierafevo ije fuka buzeme redufuo. Ro kuke Godi fu ise jone ijadufuo ja kena isekafiakuveno ije fu arekuma baki. Ro be ije e boeje Kuraesi ma vierafevo bu isuibe oeva ije bube una uridufuo. **19** Ro Godi fu Jesu Kuraesi fu naebe kuamo fu una uri ro nodua no oekuva no era ma vierafekuva baki. Ijadufuo noka ma oe fiaeguma aesakae igia karinoedufuo.

20 Rove ije fune ma ijadufuo Godi fu Kuraesi kuamo fu una uri. Ijadufuo no ma vieraferga e ije oevo ijiebuo uve ijia fune Jesu Kuraesire amure una urima ijadufuo e gue Jesu ma vierafevo ije budua bu una uridufuo. **21** Ro fune e Adamure vame oevo ijadufuo viene ije daovema ijadufuo e boeje noka oedufuo. Ro kuke fune Jesu Kuraesire amure urima ijadufuo e boeje no fu ma vieraferga ije no una uridufuo. **22** Adamure iko zinume ijia Godi naebe irinaema ijadufuo fu baronei. Ijadufuo e boeje nodua no oeve. Rove fune Kuraesire una urima ijadufuo nodua no una uridufuo. **23** Ro Godi fu e besubesu kuaga fu una uridufuo mazani ije fune vierafera abe irigi nijae. Ro Godi e amure ije fu Kuraesi kuamoga fu una uri. Ijadufuo rade Kuraesi fu una ume igia ruomo ijia Godi fu erarebe bu Kuraesido e reva ije kiaga bu baromuna ijia una urike.

24-26 Ro rade maza be ruakuma ire boeje aesakae igia naovo ije bu bakiredufuo. Ro ude ije fu Kuraesire una ume igia arina e kini ijiakiro e mamekanu boeje aesakae samuavo ijiakina e daroki boeje kame arafiriake. Kuraesi fu ijiege rei

areme fure are buone abena e boege samuagiake. Fu uria e boeje samuagiamo ijia Godi fu kavene ise ije bu Jesuna nigaraenoejo ije kame una Kuraesi vajaga fu kaniana uinituke. Areme Godi fu oevo ijedua ka mukoreigia bijukuraga fu furike. Areme Kuraesi fu ire boeje fu samuagiamo ije aguake fuka abena una Godi Asoe ije make. ²⁷ No vierafega vua ije fuka mado fu rade ijiege reke. Ijadufuo maeje Godi fune buki akae ije bu isoeva ijia ijiege kuae, Godi fu Kuraesi abe nujaga fu ire boeje samuagiake. Ro fuje fube arina Fari fuone ijadufuo rotire ijia fike. Ijadufuo maeje fune Godire korufuo Kuraesi abe nujaedo fure ire boeje samuagiake. ²⁸ Ro Kuraesi fu ire boeje samuagiamo ijia ire boeje buneka una daro fuone rotire ijia naoke. Areme fu korufuo una Godido rotire ijia imedufuo. Ro maza ijia Kuraesi fube una ire bino samuagiakiro fune Godire korofuo ire boeje samuagiake.

²⁹ Ro no ma vierafe Godi fu e ije oevo ije fu kiaga bu una uridufuo. Ro Godi fu e ije oevo ije fu naebe kiaga bu una urikuva ije na vierafe e ije bu una e buone oeva ije buefuo do ruevo ije fuka naebe marei. ³⁰ Ro kuke Godi fu e ije oevo ije fu naebe kiaga bu una urikuva ije e Afasero ije no E Ireobo ijadufuo i menoeko ije no irerefuo Kuraesido vua maeje ije e bu kanuoga no oedufuo ije kuarianoeve. ³¹ Ijadufuo erafano vua ige naka ma kuariave. Maza boeje naka vame ije na baronedufuo ijia kenoeve. Ro kuke vua be ije naka izege ja E Ireobo ijena besu rena vame fuone ma ijiaru kenoevo na ijadufuo Godido ireobo

oemareve. ³² Ro Godi fu e ije oevo fu naebe kiaga bu una urivobitie na irerefuo are Efesasi ijia e ka ise ijena nigaraenoe. Ro kuke Godi fu e ije oevo ije fu naebe kiaga bu una urivobitie nodua nome e gue bu kuaena renoejo no ijiege renoeke. E ije bu kuaevu nome mumaza ijia karina oemarekinu ire uruvana ikinu do ijiaru giriesake. Ijadufuo maeje no oena vadufuo ije fune ivuaremano kuaeve.

³³ Ijadufuo erafano jade arega e ije bu vua ijiege kuaenoejo ije ja biesiriana kaenamia una vame ise ijia vako. Ro jane vierafe e be ma renoeno ije fu una e gue ise renoejo ijena besu oenoekuma ije vame fuone fu kenoeno ije fuka isereke. ³⁴ Ijadufuo vame ise ije ja renoejo ije arekiro una dasuna mukoreigia vierafe. Ro vua ige na kuariakuvejo ije na vierafe fuka jaediake. Ijadufuo maeje e gue ijia jaena besu oenoeo ije Godi buka mukoe vierafevo baki.

E ije Kuraesi ma vierafevo ije bu una urikuva vajae buone fu izeki redufuo ijene

³⁵ Ro vua ije Godi fu e oevo ije kiaga bu una uridufuo ije nane samadukua nijasiavo jane fie. Rove e be naebe ma vieraefemo ije fu kuaeko, E ije oevo ije bu izege una kuke urike? Ro kuke bu una urikuva vajae buone fu una izeki rekono kuaeke?

³⁶ Bu ijiege kuaeke rove duna ijieki ije bu kuaevu ije fuka ma baki. Ro na vua be bijana kuariako ni fiego. A ire be uifuo abena korekuma fube migegire tavuake ro fu ijia nana buraema areme vi iviaecko ije fu sone ijia tavuake. ³⁷⁻³⁸ Ro uije ije a abena oema ije fu iviaecko tavuana irasekuma fuka ma ni be redufuo. Ijadufuo maeje a ire uije

be fune saerema a ije abena sakae ijia nurie. Rove fune Godire fuone vierafema ijia vajae fuone iviaeko ka ni mukore ije amaeri. Ijadufuo uije binobino bu tavuana ajiavo ije buka ni mukore binobino tavuavo.

³⁹ Ijadufuo ire boeje ijiebuo vajae ije budua buka binobino. Ro kuke e vajae ije fu be ro fanuvekiro kijume ro ume ijiebuo vajae ije buka binobino.

⁴⁰ Ro kuke ire boeje saove gufia ro ume igia naovo ijiebuo vajae ije buka ni binobino. Ro ire ije saove gufia naovo ijiebuo sanaema ro maradiaema ije buka ni bino. Ro kuke ire ije ume igia naovo ijiebuo sanaema ro maradiaema ije bu kuke ni bino. ⁴¹ Ro kuke mazani ijadufuo sanaema ije fuka ma ireobo. Ro una asame ijadufuo sanaema ije fume sibaneke. Ro kuke zuvi ijiebuo sanavo ije bume maeje ro buka ni binobino.

⁴² Ijadufuo Godi fu e ije bu oevo ije kiaga bu una urikuva ije bu vame besu ijiege redufuo. E be fu baronega bu abena mako ruvo ije surive fuone fune buraeke. Rove Godi fu e ije kuaga fu una urikuma surive fuone ije rade fube una buraedufuo. ⁴³ Ro vajae nuvuone ige no iviamaka oenoejo ije buka maza boeje jaeve kena no vajuove. Ijadufuo maeje vajae ije buka ma garuki ijadufuo bu adame kena no vajuokoke no oeve. Rove Godi fu baromuna ijia kuoga no una urikuva ije vajae nuvuone buka daroki redufuo.

⁴⁴ Ijadufuo no oevo ije fume vajae surive nuvuone ijiaru oeve. Rove Godi fu kuoga no una urikuva ije noka vajae surive nuvuone maeje ke

fu maraduoga no Godina ae saove ijia karike. Ijadufuo maeje no vierafega vajae surive ige no iviama kena oenoeve ije fume ume igadufuo. Ro rade kavene nuvuone bu vajae maeje kena una saove ijia karivadufuo. ⁴⁵ Ro kuke Godido buki akae ijia bu ijiege isoena kuae, Godi fu e amure ije fu Adamu amaeri areme kuamoga fu uri ema rena oe ufekinu fina vae. Rove una Kuraesi e ije fu rade ema igege rena ruaema ije fu Godido Kavene ije abena fi ruae. Ijadufuo erarebe bu Kuraesido e reva ije Kuraesi fu Kavene fuone abe nujajiakuma bume ijia karivadufuo. ⁴⁶ Ijadufuo iviama noeje no ume igadufuo vajae surive ije kena oenoeve. Ro rade Godi fu kavene ijadufuo vajae ije no kena saove ijia fuina karidufuo ije kena vajuoke. ⁴⁷ Godi fu e amure Adamu kuavo ije fu ume igadufuo kuokuo ijia abena amaeri. Ro una Kuraesi e ije fu rade ruaema ije fu saove gufia ari ruae. ⁴⁸ Ijadufuo ema boege vajae surive nuvuone noka e Adamudo vajae ije fu sakae kuokuo ijia abe amaerima ijieki. Ijadufuo vame besu ijiege erare fu Kuraesiki besu maziema ije vajae fuone ije funeka Kuraesido ijieki. Ijadufuo e ije fune manido fu saove ijia fivadufuo. ⁴⁹ Ijadufuo iviama vajae surive ige no kena oenoeve ije no e Adamudo vajae ijieki ije kena oenoeve. Ro rade Godi fu vajae nuvuone iviaecko no ae saove ijia karidufuo ije kena vajuoke. Ro vajae iviaecko ije no rade kedufuo ije buka Kuraesido surive ijieki redufuo.

⁵⁰ Ro erafano vua ige naka ma kuariave, Vajae surive nuvuone bu sakae kuokuo ijia kena amaeriaeva ije bu rade are Godi fu samuamo ijia

vakuva baki. Ijadufuo vajae surive ige no iviama kena oenoeko ije rade buka buraeke. Ijadufuo bu naebe manido bu rade ijia karivadufuo.

⁵¹ Ro vua sauiki ige na kuariakuvejo ije Godi fu naebe ude e bino kuariae. Ijadufuo ni mukoreigia vua sauiki ige fiego. E gue erarebe no Kuraesi ma vierafevo ije nobe oeke. Ro no uria ni uria kariva ijia Kuraesi fu una roga nome saroruba kuderiana una vajae surive nuvuone iviaeko ije kedufuo. ⁵² Ro ire ije fu redufuo ije fuka saroruba ire saove ije fu karamo ijiege reke. Ro be ije fume ni ije no kania udavo ijiege reke. Fu ijiege rekega maza aoke ijia anera ije bu vegu dabe ufega e boeje no ijia fiena vierafero maza ije no ume igia oenoeko ije fune ijifure furinoro no ijiege vierafeke. Areme e ije erarebe bu ma vierafevo bu oeva ije bu saroruba una vajae surive iviaeko buone kena uridufuo. Ro e ije no ni uria kariva ije nodua nome saroruba urina vajae surive nuvuone iviaeko kedufuo. ⁵³ Ijadufuo vajae surive ige bu ume igia buraedufuo no kena oenoeko ije rade bu una kuderiake. Bu kuderaga no surive maeje kekuva no saove ijia maza boeje ijia karivake. ⁵⁴ Ijadufuo rade ire boeje bu re furikuva vua irere boeje bu buki akae ijia isoeva ije fu ijiakuma riareke. Ro vua ije fu ijiege kuae, Godi fune e ani fuone mukoreigia asidiana vame oevo ije fuka dabe uinutukono kuae.

⁵⁵ Ro kuke rade ire boeje fune riaremo ijia e boeje bune urina vua ige fu buki akae ijia kuaema ijene kuaedufuo. Ro vua ije fu ijiege kuae, No oevo ijadufuo daro ije none mukoreigia asi ro

kuke oevo ije rade fube una no vajae fiane
bino vajuokono kuaeke.

⁵⁶ Ijadufuo maeje fu ise ijare vame oevo ije abena no muome. Rove iviama ise ije fune Jesu Kuraesire abe kanamo fune furi. Ro ude ise nuvuone no renoevo ije fu e Mosisido akae ijare kena samadirega no giavo. Rove maza rade fu akae ijieki ijare ise no reva ijadufuo una no kena koto rekuma baki. ⁵⁷ Ijadufuo iviama noka Godido ireobo oemareke. Ijadufuo maeje rade ire boeje buka daro bakido bu izege una no samuaguokuva baki. Ijadufuo maeje E Ireobo nuvuone Jesu Kuraesi fu ise nuvuone ijadufuo barone. Ijadufuo fure no karaunuona samuaguoga no ijia ma karivadufuo.

⁵⁸ Ijadufuo erafano ja isekie nika griesana kevafo. Ro jade mamoega e gue bu vame binobino ijia jone izege ja ma vierafevo ije kame iserejiavo. Ro nika E Ireobo ijadufuo i ijene maza boeje mena ifenana vafo. Ijadufuo maeje jane vierafe ire binobino ja fuefuo renoejo ije Jame aemasane abena renoejo baki.

16

*E ije jaena besu Kuraesi ma vierafevo ije ifejiana
mani bino vajiadufuo ijene*

¹ Ro kuke na moni ja kari afuina Godido e ije bu are Judia kariva ije naejiadufuo na ijene kuariako ni fiego. Vua ige nane ude Godido e ije bu are Garesia sosi ijia afuivo ije kuariae. Ijadufuo iviama na vierafe jadua ja vame besu ijiege redufuo. ² Na vierafe e besubesu ja fura

besu ijadufuo maza amure jaka moni jone ja i binobino mekinu abevo ije bino atana irigi nadufuo. Ro moni ije ja atana navo ije jade una kena ire binobino rekiro nika kena mukoreigia naefo. Ja ijiege naekina na ijia vuakuva jabe una moni reredufuo. ³ Ro kuke na vierafe jaka kojo e ma bino ijia kekina bure moni jone ja afuivo ije kena sidove Jerusareme ijia vadufuo. Ro na vuakuva na fasi bino isoena e ije ja keva ije vajiaga bure moni ijiakuma kena va Godido e ije bu are Jerusareme sidove ijia kariva ije vajiake. Bu vajiaga bu vierafero e ije bu jone akaegue ijia moni ije kena vaevaro bu ijiege vierafeke. ⁴ Ro kuke ja vierafe na Jerusareme vakuva ije na buina vadufuo.

Foru fu are Mesedonia ijia e ije giakiro vierafema ijene

⁵ Ro na aesakae Mesedonia vakuva na vierafe name mu sibaneke ijia fina areme na ijare urina jone vuadufuo. ⁶ Ro na vuakuva ije na bigae nate fura ro ba asame sibaneke na jaena ijia fike. Ijadufuo maeje na vierafe na ijia fina maza ije ve dana majaufi ireobo ufimo ije samuake. Na samuake majaufi fu furikuma na sone ijia uri are iziebare E Ireobo fu kuariekuma na ijia vadufuo. ⁷ Ro name maza aokube ijia vua ja giadufuo ije naka isedie. Ro fune E Ireobo ijare vierafe fuone ijia vame none ijiege amaerikuma ije na vierafe na maza sibaneke jiagado jaena ijia fidufuo.

⁸⁻⁹ Rove na vierafe naka igia are Efesasi fi vakuma maza Fenitikosi bu iro ivo ije abedufuo. Ijadufuo maeje e Efesasiko e uruvana buka

Godido vua ije fiekuae vierafei. Rove kuke e uruvana akaegue buka una vua maeje na abe kuaekuvejo ije griesana bijukuae vierafei. ¹⁰ Ro e Timoti fu ijia ja giake vuakuma na vierafe jaka fu mukoreigia oemarejakinu mesiriga fu jaena ijia fidufuo. Ijadufuo maeje jane vierafe Timoti fuka e be na izege E Ireobo ijadufuo i menoejo fudua fu i ijiege menoeno. ¹¹ Ijadufuo nika e boeje ejafiaga bu fu mukoreigia aguaekinu samuafu. Ro fu una ruakuma ije ni mukoreigia ifejaga fu oemarekinu una ruadufuo. Ijadufuo maeje naka e ije bu fuina i mekuae vuaeva ijena besu biediakiro igia samuagiana five.

¹² Ro kuke ja e Aforasi e ije noena i besu menoeno ije fu veze ja giake vuadufuo ja ije kuarie. Ijadufuo naka fu soesoena kuaga fu e ije i menoejo gue ijena besu vuakiro na ijiege kuarae. Rove fu iviama jone vuadufuo ije fu ijuoneme. Rove na vierafe fu rade maza ma be abekuma fu ijia sone ja giake vuadufuo.

Foru vua fuone radekuma ije fu kuariana ana-diaema ijene

¹³ Ro erafano igia fie, maza boeje nika koejo griesana samuanamifo. Ro jone ja Kuraesi ma vierafevo ije nika uria darokuma vierafefo. Ro jade e ije bu jaena nigaraevo ije giana jumevo. Ro kuke jade arega bu ire ise binobino ijiebe iraraena ja asidiaga ja darobitevo. ¹⁴ Ro ja ire binobino renoekuva nika vame izege ja Godi oetuavo ijiege e boege oetuakinu renoefo.

¹⁵ Ro e ije bu amure sakae Akaea guove ijia Jesu Kuraesi ma vierafeva ije fu e Sefanasikiro agane

fuone ijiebe. Ro kuke maza uruvana buka Godido e ijene vame binobino ijia ifejianoe. ¹⁶ Ijadufuo na ja soesoe kuariavo ni jase una e ijieki ije kega bure e jone mamekanu rena ja samuagiafo. Ro kuke na vierafe jaka e bino erarebe bu buina imenoeko ije mukoreigia aguariakinu buina besu imenoedufuo.

¹⁷ Ro iviama e Sefanasakiro Fonetasi ro e Akaekasi ije bu Efesasi igia na giekuae ruaeva ijadufuo naka ireobo oemarei. Ijadufuo maeje ja kojo ja igia ruovo baki ijadufuo bure vua jone abena ruae. ¹⁸ Ro ige bu ruaeva ije buka izege bu ja bijuakiavo ja oemadiaeva bu kuke ijiege kavene ijia nadua bijuakievo naka ireobo oemadie. Ijadufuo na vierafe jaka e ijieki ijene mukoreigia aguariakinu vua buone mukoe fiekuva fuka mareke.

¹⁹ Ro igia fie e Godido agane bu are Esia guove ijia kariva ije bu ja anadiave. Ro e Akuirakiro Firisika budua bu E Ireobo ijadufuo ive ijia ja kukuma anadiave. Ro kuke e ije bu are buone ijia besu afuina Godi aroeko ije bu ja anadiave. ²⁰ Ro kuke e ije bu jaena besu Kuraesi ma vierafevo igia kariva ije bu ja anadiave. Ro ja oenoene jone bienamikuva nika mukoreigia iruare guria anaenamifo.

²¹ Ro fasi ige na Foru nare kono umui none igia isoena ja anadiave. ²² Ro erare fu naebe E Ireobo ije oetuakuma ije na vierafe Godi fuka ire ise be fuone redufuo. Ro kuke na vierafe E Ireobo nuvuone fu migegire una ruadufuo.

²³ Ro na baname isoega E Ireobo Jesu fuka maza boeje ja ma rejiadufuo. ²⁴ Na Jesu Kuraesido ive

1 KORINITI 16:24

lxxviii

1 KORINITI 16:24

ijia ja oetuana anadiave.

GODIDO VUA MAEJE
Genesis, Exodus, Numbers, Joshua, Ruth, Nehemiah,
Jonah, and the New Testament in the Barai language
of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Barai long
Niugini

copyright © 1994, 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Barai

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 31 Aug 2023
c330b06f-2974-56b2-aa23-32e3eed78329